

Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015. – 2038. gadam

un

Salacgrīvas novada attīstības programma 2015. – 2021. gadam

VIDES PĀRSKATS

SATURS

Ievads	4
1. Attīstības programmas galvenie mērķi, īss satura izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	5
1.1. Programmas galvenie mērķi un kopsavilkums	5
1.2. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	5
2. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas galvenie mērķi, īss satura izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra	6
3.1. Vides pārskata mērķi, galvenie pamatprincipi un metodes	6
3.2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas	7
3.3. Sabiedrības līdzdalība	7
4. Esošā vides stāvokļa analīze	7
4.1. Dabas apstākļi un resursi	7
4.1.1. Klimats	7
4.1.2. Reljefs	8
4.1.3. Ainavas un kultūrvēsturiskais mantojums	8
4.1.4. Ģeoloģiskais raksturojums	9
4.1.5. Derīgie izrakteņi	9
4.1.6. Virszemes un pazemes ūdens resursi	11
4.1.7. Zivju resursi	12
4.1.8. Augsne	13
4.1.9. Meži	14
4.1.10. Vēja resursi	15
4.1.11. Krasta procesi	15
4.2. Vides kvalitāte	16
4.2.1. Gaisa kvalitāte	16
4.2.2. Trokšņa līmenis	17
4.2.3. Ūdeņu kvalitāte	17
4.2.4. Notekūdeņu attīrīšana	18
4.2.5. Atkritumu saimniecība	18
4.2.6. Degradētās teritorijas, piesārņotās vietas	19
4.2.7. Bioloģiskā daudzveidība, ģeoloģiskie dabas pieminekļi	19
4.3. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	22
5. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt	22
6. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	23
7. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	24
7.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	24
7.2. Nacionālie un reģionālie vides aizsardzības mērķi	25
7.3. Svarīgākie likumi, kuru realizācija nodrošina vides un dabas aizsardzību	25
7.4. Svarīgākie Ministru kabineta noteikumi, kuru realizācija nodrošina vides un dabas aizsardzību	26
8. Plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	27
8.1. Tiešās un netiešās ietekmes	27
8.2. Īslaicīgās, vidēji ilgas un ilglaicīgās ietekmes	28
8.3. Pastāvīgās ietekmes	28
8.4. Kopējā ietekme	28
8.5. Iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	29

9. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai	29
10. Iespējamie kompensēšanas mehānismi.....	30
11. Iespējamās būtiskās pārrobežas ietekmes novērtējums	30
12. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai	31
13. Kopsavilkums	31
Izmantotie avoti	31
Pielikums NR.1	344
Pielikums NR.2.....	388
Pielikums NR.3.....	411
Pielikums NR.4.....	455
Pielikums Nr.5	488

IEVADS

Vides pārskats ir sagatavots diviem savstarpēji saistītiem un pakārtotiem attīstības plānošanas dokumentiem: Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2015.-2038. gadam (ilgtermiņa plānošanas dokuments) un Salacgrīvas novada attīstības programmai 2015. – 2021. gadam (vidēja termiņa plānošanas dokuments).

Uzsākot Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas izstrādi, Salacgrīvas novada dome konsultējās ar Vides pārraudzības valsts biroju par stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Salacgrīvas novada attīstības programmai. Pēcāk no Vides pārraudzības valsts biroja tika saņemts Lēmums Nr.28 Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.

Vides pārskata izstrādi un nepieciešamību attīstības plānošanas dokumentiem nosaka normatīvie akti - likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas stājušies spēkā ar 28.12.2011.) un uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (ar grozījumiem, kas stājušies spēkā ar 18.11.2009.).

Vides pārskata mērķis ir novērtēt attīstības plānošanas dokumentu iespējamo būtisko ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus negatīvās ietekmes novēršanai vai mazināšanai.

Vides pārskats ietver 13. nodaļas un piecus pielikumus.

1. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS GALVENIE MĒRĶI, ĪSS SATURA IZKLĀSTS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. Programmas galvenie mērķi un kopsavilkums

2009. gadā, pamatojoties uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu, tika izveidots Salacgrīvas novads, apvienojot Salacgrīvas pilsētu ar lauku teritoriju, Ainažu pilsētu ar lauku teritoriju un Liepupes pagastu. Šobrīd novada veido šādas teritoriālās vienības- Salacgrīvas pilsēta, Ainažu pilsēta, Salacgrīvas pagasts, Ainažu pagasts un Liepupes pagasts.

Attīstības programma 2015 – 2021 ir pirmā kopējā attīstības programma Salacgrīvas novadam.

Attīstības programmas mērķis ir iesaistīt un informēt sabiedrību par vēlamu attīstības gaitu Salacgrīvas novadā, kā arī apzināt un novērtēt novada rīcībā esošos resursus un piedāvāt skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvai izmantošanai, mērķtiecīgi plānot Salacgrīvas pašvaldības budžetu, sekmēt investīciju piesaisti, nodrošināt ilgtspējīgu novada attīstību, sekmētu Salacgrīvas novada atpazīstamību.

Attīstības programmā ietilpst:

- Esošās situācijas raksturojums;
- Stratēģiskā daļa;
- Rīcību plāns un investīciju plāns;
- Pārskats par programmas izstrādi un sabiedrības līdzdalību.
- Attīstības programmas uzraudzības sistēma.

Esošās situācijas raksturojums satur Salacgrīvas novada resursu apkopojumu, situācijas analīzi un vajadzības. Ar sabiedrības un nozaru ekspertu līdzdalību izstrādāta SVID analīze.

Stratēģiskajā daļā iekļauta Salacgrīvas novada attīstības ilgtermiņa vīzija 2038.gadam, definēts vispārīgais ilgtermiņa mērķis un vidēja termiņa prioritātes un stratēģiskie mērķi posmam 2015.-2021.gadam. Stratēģiskā daļā ietverti rīcību virzieni mērķu sasniegšanai.

Rīcības plānā uzskaitītas projektu idejas, ko pašvaldība ir iecerējusi īstenot.

Investīciju plānā uzskaitīti pašvaldības attīstības projekti, kas šobrīd tiek realizēti, vai kurus paredzēts realizēt, lai sasniegtu stratēģiskajā daļā izvirzītās prioritātes un mērķus.

Pārskatā iekļauta informācija par Attīstības programmas izstrādes procesu – iesaistītās puses, darba grupas, sabiedrības informēšanas un līdzdalības pasākumi, Attīstības programmas 1.redakcijas publiskās apspriešanas gaita.

Ņemot vērā Salacgrīvas novada ģeogrāfisko novietojumu, dabas daudzveidību, unikalitāti, atrašanos Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā, kā arī esošos liegumus ir būtiski izstrādāt un integrēt vides jautājumus ilgtspējīgas attīstības plānošanas procesā un saimnieciskās darbības veikšanā.

1.2. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Salacgrīvas novada Attīstības programma 2015. – 2021. gadam izstrādāta saskaņā ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem.

Valsts līmeņa plānošanas dokumenti:

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020.gadam;

Ilgtermiņa konceptuālais dokuments „Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā”;

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam;

Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes;

Vides politikas pamatnostādnes 2009.–2015.gadam;

Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017.gadam.

Reģionāla līmeņa plānošanas dokumenti:

Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija (2000.-2020.g.)

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma (2009.-2013.g.)

Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums(2005.-2025.g.)

Vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumenti:

Ainažu pilsētas ar lauku teritoriju sociāli ekonomiskās attīstības modelis;

Salacgrīvas pilsētas ar lauku teritoriju attīstības programma;

Salacgrīvas novada klimata pārmaiņu adaptācijas stratēģija;
Ainažu pilsētas un pagasta teritorijas plānojums;
Salacgrīvas pilsētas un pagasta teritorijas plānojums;
Liepupes pagasta teritorijas plānojums;
Salacgrīvas novada Jaunatnes politikas attīstības programma 2010. - 2014. gadam.

Kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti:

Limbažu novada Attīstības programma 2011 - 2017.gadam;
Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013.- 2030. gadam 1.redakcija;
Alojas novada attīstības programma 2013. – 2019. gadam;
Alojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. – 2030. gadam.

2. ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS GALVENIE MĒRĶI, ĪSS SATURA IZKLĀSTS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Ilgspējīgas attīstības stratēģija 2015 – 2038 ir pirmā kopīga attīstības stratēģija visai Salacgrīvas novada teritorijai.

Salacgrīvas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas mērķis ir noteikt Salacgrīvas novada galvenos attīstības virzienus, stratēģiskos mērķus, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvas.

Ilgspējīgas attīstības stratēģija sastāv no trīs daļām:

- Esošas situācijas raksturojuma;
- Stratēģiskā daļas;
- Telpiskās attīstības perspektīvas.

Esošās situācijas raksturojums ietver pamatinformāciju par Salacgrīvas novada resursiem, teritoriju raksturojošiem rādītājiem.

Stratēģiskajā daļā iekļauta Salacgrīvas novada attīstības ilgtermiņa vīzija 2038.gadam, definēts vispārīgais ilgtermiņa mērķis, prioritātes un teritorijas specializācija.

Sadaļā par telpiskās attīstības perspektīvu ietverta informācija, kas atspoguļo vēlamo teritorijas telpisko struktūru, galvenās funkcionālās telpas, apdzīvojuma struktūru, pakalpojumu klāstu, transporta koridorus, dabas teritorijas, kultūrvēsturiski un ainaviski nozīmīgās teritorijas, kā arī prioritāri attīstāmās teritorijas.

3. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA

3.1. Vides pārskata mērķi, galvenie pamatprincipi un metodes

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējums Salacgrīvas novada plānošanas dokumentiem – ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un attīstības programmai ir procedūra, kuras mērķis ir integrēt vides aspektus plānošanas procesā, vērtējot tiešās un netiešās izmaiņas vidē, kas var rasties abu plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā.

Vides pārskata izstrāde ir balstīta uz integrētas un ilgtspējīgas attīstības principiem.

Vides pārskata sagatavošanā izmantotas šādas metodes:

- esošās situācijas analīze (plānojuma materiālu, pieejamās informācijas un vides datu analīze);
- plānotās situācijas (mērķu, uzdevumu un prioritāro programmu) analīze, izvērtējot iespējamo ietekmi uz vidi;
- plānoto izmaiņu realizācijas ietekmes veida un būtiskuma novērtējums;
- konsultēšanās ar vides institūcijām; sabiedrības viedokļa noskaidrošana un iestrāde vides pārskatā.

3.2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas

Vides pārskats ir sagatavots atbilstoši Ministru Kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (pieņemts 23.03.2004.) un likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” nosacījumiem.

Vides pārraudzības valsts biroja 2013.gada 8.maija vēstulē par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu norādīts, ka Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Salacgrīvas novada attīstības programmai tiek piemērota stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra. Norādītas institūcijas, kurām jānosūta plānošanas dokumenti un Vides pārskats. Tās ir Valsts vides dienesta Valmieras reģionālā vides pārvalde, Dabas aizsardzības pārvalde, Veselības inspekcija, Rīgas plānošanas reģiona administrācija. Plānošanas dokumentu izstrādātājiem nepieciešams nodrošināt Vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu atbilstoši MK noteikumiem. Lēmumā par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru norādītas piemērotās tiesību normas.

Konsultācijas ar institūcijām, pašvaldības iestādēm un struktūrvienībām turpinās plānošanas dokumentu, Vides pārskata izstrādes laikā.

Pēc plānošanas dokumentu un Vides pārskata sagatavošanas tas tiks nosūtīts iepriekšminētajām institūcijām, kā arī ievietots pašvaldības interneta vietnē un izvietots pašvaldības ēkā.

Informācija par plānošanas dokumentu 1. redakciju un Vides pārskatu izsūtīta kaimiņu pašvaldībām.

3.3. Sabiedrības līdzdalība

Sabiedrības līdzdalības pasākumi norisinājušies jau Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas gaitā, kad noskaidrotas sabiedrības vēlmes par vēlamo teritorijas attīstību, lietas, ar kurām iedzīvotāji lepojas un prioritāri risināmajām lietām.

Pēc plānošanas dokumentu izstrādes un Vides pārskata sagatavošanas notika sabiedriskā apspriešana atbilstoši MK noteikumiem. Informācija par izstrādāto dokumentu sabiedrisko apspriešanu publicēta Salacgrīvas novada pašvaldības interneta vietnē, vietējā un reģionālajā laikrakstā. Sabiedriskās apspriešanas laikā ikvienam tika dota iespēja paust savu viedokli. Ieteikumi un komentāri tika izvērtēti un nepieciešamības gadījumā ņemti vērā, lai pilnveidotu izstrādātās redakcijas.

4. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA ANALĪZE

4.1. Dabas apstākļi un resursi

4.1.1. Klimats

Salacgrīvas novads atrodas mērenajā klimata joslā un to tiešā veidā ietekmē Baltijas jūras Rīgas jūras līcis, līdzenais reljefs, saules starojums jeb radiācija un atmosfēras cirkulācija Atlantijas okeāna ziemeļu daļā.

Vidējā gaisa temperatūra janvārī un februārī ir – 4.6 °C ... - 5.1 °C Rīgas jūras līča piekrastē un – 5.6 °C ... -5.8 °C teritorijas austrumos.

Vidējā gaisa temperatūra jūlijā ir +16 °C... +17 °C Rīgas jūras līča piekrastē un +16.7 °C teritorijas austrumos.

Salacgrīvas novada teritorijā līdz šim novērotā gada absolūti minimālā gaisa temperatūra ir – 42 °C, absolūti maksimālā gaisa temperatūra ir +36 °C.

Valdošie vēji piekrastes daļā ir dienvidaustrumu, dienvidu, dienvidrietumu, bet austrumu daļā – dienvidu, dienvidrietumu un rietumu vēji. Aukstajā gadalaikā minētie vēju virzieni dominē, bet siltajā gada daļā vēju virziens kļūst mainīgāks, biežākiem kļūstot rietumu, ziemeļrietumu, ziemeļu pusē vējiem. Salacgrīvas novada teritorijas ziemeļrietumu daļā ir vieni no spēcīgākajiem vējiem Latvijā (pielikums NR.4).

Vidējais pilnīgi saulaino dienu skaits gadā ir 30 - 40.

Vidējais apmākušos dienu skaits ir 150 - 180.

Vidējais nokrišņu daudzums gadā ir 700 - 720 mm.

Redzamība jūras virzienā ir vidēji ap 5 km (Salacgrīvā).
Mēneši ar augstāko nokrišņu daudzumu – jūlijā (13%) un augustā (12%),
Mēnesis ar zemāko nokrišņu daudzumu – marts (4,8%).
Aprīlī sākas un oktobrī beidzas veģetatīvais periods.

4.1.2. Reljefs

Teritorija atrodas Austrumeiropas platformas ziemeļrietumu daļā, daļa teritorijas atrodas Piejūras zemienē, daļa Metsapoles līdzenumā.

Ilgā laika periodā veidojušās esošās reljefa formas. To mūsdienu izskatu ietekmējušas gan plātņu kustības, gan šļūdoņi, gan vēja, cilvēku un dzīvnieku darbība.

Cilvēku darbības rezultātā Salacgrīvas novada teritorijā radītas vai izveidojušās mākslīgas reljefa formas – uzbērumi, pauguri, grāvji, dīķi.

4.1.3. Ainavas un kultūrvēsturiskais mantojums

Salacgrīvas novads atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā. Daļa no teritorijas ir atzīta kā ainaviski vērtīga. Šajās teritorijās ir noteikta ierobežojoša saimnieciskā darbība, kā arī būvniecība.

Atbilstoši Eiropas ainavu konvencijai ar jēdzienu „ainava” saprot „teritoriju tādā nozīmē, kā to uztver cilvēki, un kas ir izveidojusies dabas un/vai cilvēku darbības un mijiedarbības rezultātā”¹. Tajā pat laikā ainavu nevar vērtēt kā tikai vizuāli uztveramu veidojumu, tā jāuztver arī kā ekoloģisko apstākļu kopums un funkcionējoša sistēma².

Ainavu lielā mērā Salacgrīvas novadā nosaka vēsturiskā teritorijas attīstība, kā arī šobrīd spēkā esošie apbūves noteikumi un novada teritorijā saimniekojošie iedzīvotāji.

Salacgrīvas novadā dominē mozaīkveida ainavas, kombinējot lauksaimniecības, meža, pļavu, purvu, urbānās, piekrastes, upju un jūras piekrastes, kā arī transporta koridoru ainavas.

Ainavu turpmāku veidošanos var ietekmēt gan jaunveidojamo zemju vienību minimālās platības, gan īpašumu apsaimniekošanas veids –lauksaimniecība, mežsaimniecība, ražošana, būvniecība.

Teritorijās, kuras ir noteiktas kā ainaviski vērtīgas ir nepieciešams vērst uzmanību uz to tālāku attīstību un apsaimniekošanu.

Nav pieļaujama lauksaimniecības zemju aizaugšana, kūlas veidošanās.

Kā valsts nozīmes kultūras pieminekļi ir atzīti- Liepupes pilskalns, Rūjas svētliepa- kulta vieta, Tiniņkalpna senkapi (Baznīckalns), Lībiešu Upuralas- kulta vieta, Salacgrīvas viduslaiku pils (pilskalns), durvju komplekts (Liepupes muižas dzīv. ēkā), fasādes dekoratīvā apdare (Liepupes muižas dzīv. ēkā), interjera dekoratīvā apdare (8 telpās - Liepupes muižas dzīv. ēkā), kancele (Lielsalacas luterāņu baznīca), interjera dekoratīvā apdare (4 ciļņi - Lielsalacas luterāņu baznīca), altāris (Lielsalacas luterāņu baznīca), Liepupes muižas apbūve, dzīvojamā rija (Ķurmos), Liepupes luterāņu baznīca ar kapelu, dzīvojamā ēka (Liepupes muižā), parks (Liepupes muižā), Ainažu jūrskola.

Vietējas nozīmes kultūras pieminekļi ir Pricumu senkapi, Kuiķuļu svētozolu birzs vieta – kulta vieta, cepļa vieta, Kilzuma senkapi (Zviedru kapi), Mērnīeku viduslaiku kapsēta, Zviedru ceļš, Lielā kalpu māja (Liepupes muižā), vāgūzis (Liepupes muižā).

Industriālais mantojums- zemesceļa betona tilts pār Salacu, Ainažu dzelzceļa stacija, Ainažu bāka, Ķurmraža bāka, Ainažu ostas mols.

---

¹ Eiropas ainavu konvencija

² Ainavu ekoloģiskās plānošanas modeļu izstrāde meža apsaimniekošanai

4.1.4. Ģeoloģiskais raksturojums

Salacgrīvas novadā atrodami tādi ieži kā morēnas mālsmilts, smilšmāls, smilts, grants, māls, kūdra, sapropelis, smilšakmeņi, aleirolīti, dolomīti, dolomītmerģeļi, māli ar ģipša starpslāņiem, kaļķakmeņi, merģeļi, kristāliskais pamatklintājs.

Jūras krastu monitoringa dati liecina Salacgrīvas novada piekrastes teritorijā no Ainažiem līdz Vitrupes Kutkāju ragam dominē akumulācijas tipa krasti ar šaurām (10 – 30 m) smilšainām, daļēji apaugušām pludmalēm, posmā no Kuivižiem līdz Ainažiem vidēji platu (30 – 50 m) pļavu pludmali (Randu pļavas). Šaurā posmā pie Salacgrīvas un Vitrupes saglabājusies zema, fragmentāra priekškāpa ar daļēji izveidotu erozijas kāpli. No Vitrupes līdz pat novada dienvidu robežai dominē stāvkrasti, kas veidojušies devona nogulumos ar kvartāra nogulumu segu vai arī kvartāra (morēnas smilšmāls) nogulumos ar šaurām grants – smilts – oļu – laukakmeņu (uz zemesragiem) pludmalēm.

4.1.5. Derīgie izrakteņi

Salacgrīvas novada teritorijā ir sastopami dažādi derīgie izrakteņi, kuru ieguve notiek jau ilgāku laika periodu. VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” uzkrāj informāciju par derīgo izrakteņu ieguves vietām (skat. pielikums Nr. 5). Salacgrīvas novadā tiek iegūta smilts, smilts-grants un kūdra.

Smilts, kā arī smilts-grants tiek iegūta būvniecības, ceļu būves un uzturēšanas, remonta vajadzībām. Kūdra tiek iegūta lauksaimniecības vajadzībām.

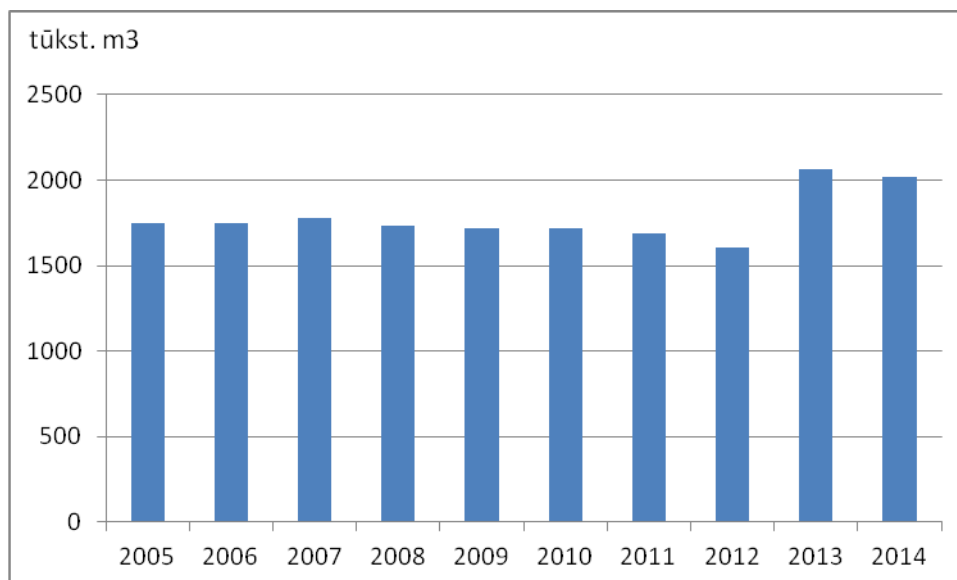
Ilgtermiņā ir būtiski sekot līdz derīgo izrakteņu ieguvei, kā arī veikt teritorijas izpēti un jaunu ieguves vietu apzināšanu.

Derīgo izrakteņu apzināto un pieejamo apjomu daudzums mainās pa gadiem, jo notiek saimnieciskā darbība. Atsevišķās atradnēs saimnieciskā darbība notiek neregulāri, daļa atradņu funkcionē salīdzinoši īsu laika periodu, jo pieejamais/ atļautais derīgo izrakteņu apjoms tiek izsmelts.

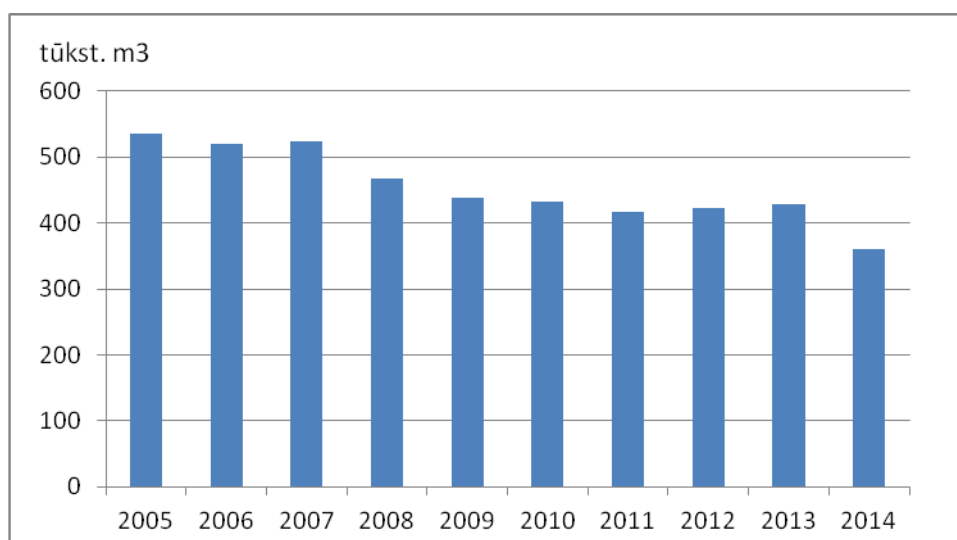
Smilts un smilts-grants Salacgrīvas novadā tiek iegūta vairākos karjeros. Daļa no tiem darbojas ar pārtraukumiem. 2013. gadā ieguve notika Karateros 2 (smilts-grants krājumi 163.59 tūkst. m³, smilts 921.23 tūkst. m³ uz 01.01.2014.), Jaunbrantos (smilts-grants krājumi 16.10 m³, smilts 25.49 m³ uz 01.01.2014.), Ķulaurgā (smilts krājumi 292.94 m³ uz 01.01.2014.), Ridājos (smilts-grants krājumi 29.70 m³, smilts 264.29 m³ uz 01.01.2014.), kā arī Ekajos (smilts-grants krājumi 18.14 m³, smilts 134.00 m³ uz 01.01.2014.), Iepriekšējos gados smilts ieguve notikusi arī Stienūžos 4 (smilts krājumi 0.00 m³ uz 01.01.2014.), Šalkās, Stienūžos (smilts-grants krājumi 69.44 m³, smilts 60.70 m³ uz 01.01.2014.), Stienūžos (Dambji 1) (smilts-grants krājumi 63.05 m³, smilts 2.14 m³ uz 01.01.2014.), Lūros (smilts krājumi 2.69 m³ uz 01.01.2008.) un Liepupē (smilts krājumi 0.00 m³ uz 01.01.2008.)³.

---

³ VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Derīgo izrakteņu krājumu bilances dati par laika posmu no 01.01.2005. līdz 01.01.2014.

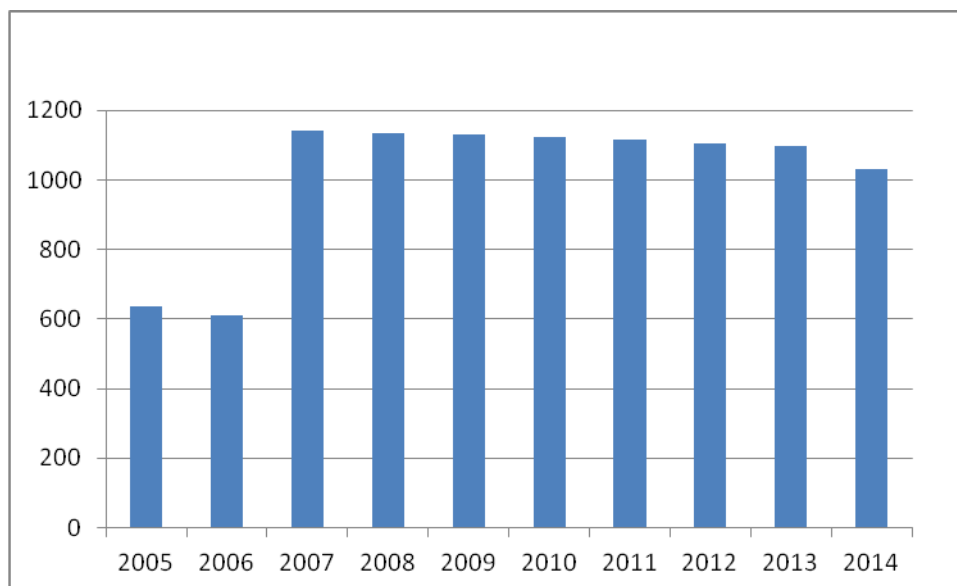
Smilts krājumi derīgo izrakteņu atradnēs no 01.01.2005. līdz 01.01.2014.

Smilts – grants krājumi derīgo izrakteņu atradnēs no 01.01.2005. līdz 01.01.2014.

Smilts – grants ieguve 2013.gadā notika Kateros 2, Stienūžos, Stienūžos (Dambjos 1), Ekajos. Iepriekšējos gados tā notikus arī Jaunbrantos, Ridājos un Lūros⁴.

⁴ VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Derīgo izrakteņu krājumu bilances dati par laika posmu no 01.01.2005. līdz 01.01.2014.

Kūdras krājumi derīgo izraķteņu atradnēs no 01.01.2005. līdz 01.01.2014.

Kūdras ieguve no 2005. g. līdz 2014. g. notikusi tikai Seķu purvā (kūdras krājumi 1032.14 uz 01.01.2014) Liepupes pagastā⁵.

4.1.6. Virszemes un pazemes ūdens resursi

Upes

Salacgrīvas novadā esošās upes ietilpst Gaujas upju baseina apgabalā. Tās iedalās ritrālās (straujās) un potamālās (lēnās) upēs. Lielākās Salacgrīvas novada upes ir Salaca, Svētupe, Korģe, Noriņa, Vitrupe un Jaunupe, taču tās nav vienīgās upes. Novadu šķērso vairākas mazākas upītes un strauti, daļai no tiem ir sezonāls raksturs. Upēm raksturīgi izteikti garenprofili, daļai upju novērojami stāvkrasti. Salacgrīvas novada upēm ir būtiska nozīme zivju resursu daudzveidības nodrošināšana. Upēs mēdz nārstot arī jūras zivis.

Salacas baseinā prioritārie lašveidīgo zivju ūdeņi ir Salacas lejtece, Jaunupe, Korģe, Vitrupe.

Uz prioritāriem lašveidīgo ūdeņiem aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus.

Prioritārie karpveidīgo zivju ūdeņi ir Salacas augštece.

Salacas upe un Jaunupe ir iekļauta ekonomiski nozīmīgo ūdeņu sarakstā.

Salacgrīvas novada upes ir nevien dažādu ūdens iemītnieku mītnes vieta, bet arī nozīmīgi un vērtīgi ainaviski objekti, rekreācijas vietas. Uz atsevišķām upēm notiek arī saimnieciskās darbības veikšana – nēģu ieguve, ūdenssporta aktivitātes. Vietā, kur Salaca ietek Rīgas jūras līcī, abpus upei atrodas Salacgrīvas ostas teritorijas.

Hidromorfoloģisko ietekmi galvenokārt rada aizsprosti, melioratīvās sistēmas, kā arī ostas. Kā stipri pārveidots ūdensobjekts ir atzīta Salaca (Salacgrīvas ostas ietekmētā teritorija)⁶.

Ezeri

Salacgrīvas novada teritorijā atrodas salīdzinoši neliels ezeru skaits. Ezeru nosaukums piedēvēts arī vairākām mākslīgi radītām ūdenstilpnēm. Novada teritorijā atrodas Duntē ezers, Liepupes ezers, Dzirnāvu ezers, Kliķu ezers, Primmas ezers.

Pazemes ūdeņi

Pazemes ūdeņu līmeni nosaka ģeoloģisko procesu darbība ilgā laika periodā. Ūdensapgādē vairums gadījumu tiek izmantoti Šventojas – Arukilas, Pērnavas un Salacas/Pērnavas svītas ūdeņi. Šo svītas

⁵ VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Derīgo izraķteņu krājumu bilances dati par laika posmu no 01.01.2005. līdz 01.01.2014.

⁶ VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”. Virszemes ūdensobjektu vispārīgs raksturojums. Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam 2016.-2021.gadam. Versija 1.0 sabiedriskai apspriešanai.

ūdens ieguve iespējama 125 - 315 m dziļumā. Ar kvartāra nogulumiem saistītu ūdens resursu ieguve iespējama 0 – 10m dziļumā.

Gruntsūdens līmeni ietekmē meteoroloģiskie apstākļi – nokrišņi, vējš, sals, ilgstošs sausums.

Ūdens kvalitāti visbiežāk ietekmē cilvēku saimnieciskā darbība.

4.1.7. Zivju resursi

Salacgrīvas novada teritorijā tāpat kā citviet Latvijā makšķerēšana ir atļauta tikai iegādājoties speciālu licenci.

Licenču skaits Salacgrīvas novadā 2009.-2014.gadā

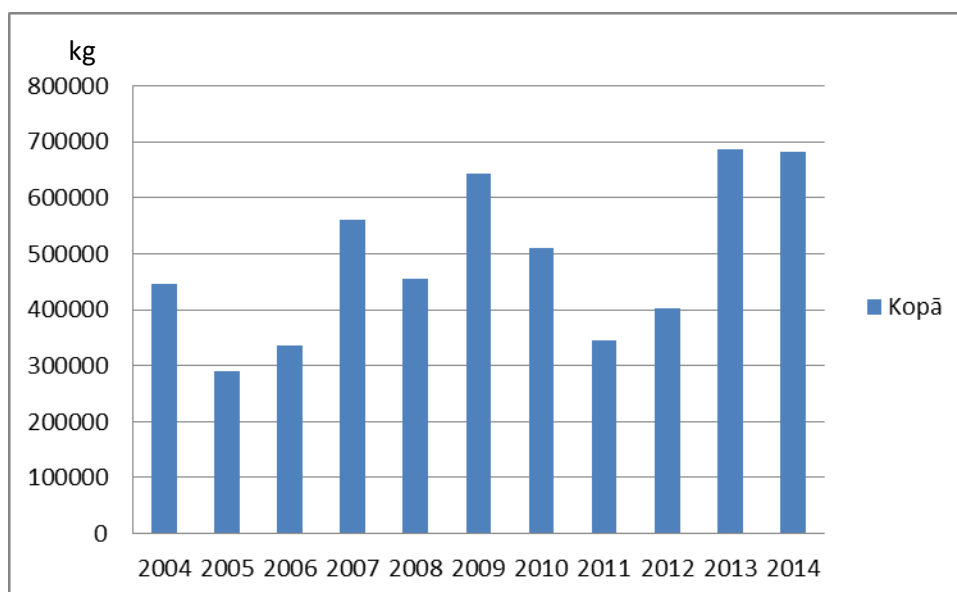
	Makšķerēšanas licenču skaits	Realizēto makšķerēšanas licenču skaits
2009	8500	4021
2010	14494	3605
2011	5945	3243
2012	5975	3536
2013	5975	2696
2014	5975	3375

Makšķerēšanai Salacgrīvas novada teritorijā, iespējams iegādāties licences makšķerēšanai gan 1 dienai, gan atsevišķām sezonām, gan atsevišķām zivju sugām. Ne katru gadu, bet iespēja ir iegādāties arī licences vēžošanai. Ik gadu tiek izsniegtas atļaujas arī piekrastes zvejai.

Piekrastes zveja

Baltijas jūras Rīgas līča piekrastes zonā, kas robežojas ar Salacgrīvas novadu ik gadu tiek veikta zveja. Nozvejas apjomi gadu no gada mainās. 2014.gadā Salacgrīvas novada piekrastē veikta šādu zivju nozveja- asaris (5034 kg), karūsa (914 kg), lasis (266 kg), lucītis (1564 kg), plaudis (1921 kg), plekste (4895 kg), rauda (1212 kg), reņģe (649782 kg), taimiņš (1994 kg), vējzivs (1737 kg), vimba (9639 kg), zandarts (904 kg), kā arī bijusi salīdzinoši neliela vairāku zivju sugu piezveja – ālants, jūras buļļi, ķīši, līdakas, līņi, mencas, plīči, ruduļi, sīgas un zuši. Iekšējos ūdeņos reģistrēta 16000 kg nēģu nozveja⁷.

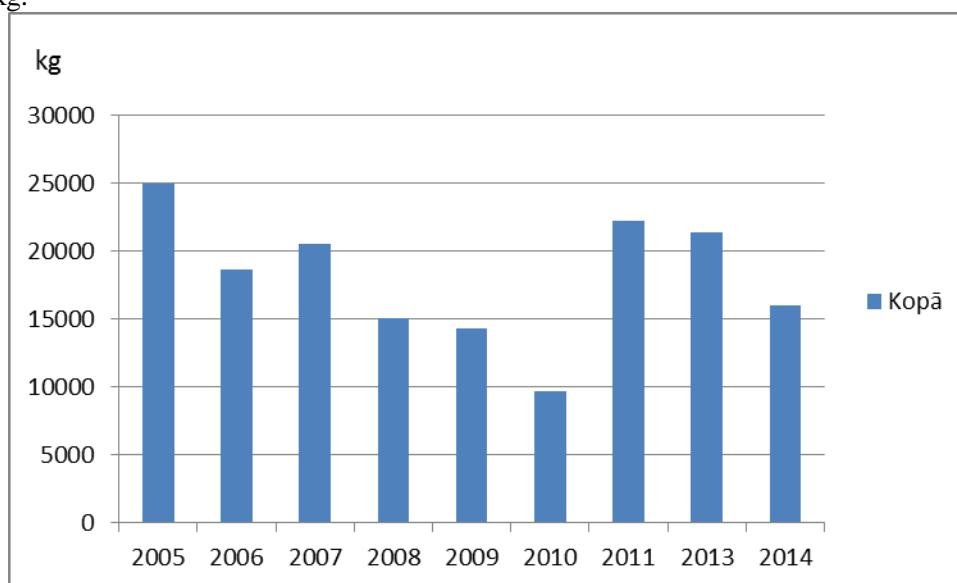
⁷ Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” dati par nozvejām Salacgrīvas novadā

Piekrastes zvejas apjomi 2004.-2014.gadā

Nēģu zveja

Salacgrīvas novads ir īpašs ar nēģu zveju. Tā notiek uz trīs upēm – Salacas, Svētupes un Vitrupes. Vidējā nozveja laika posmā no 2005.-2011.gadam Salacā - 16338,47, Svētupē - 939,5, Vitrupē – 617,63 kg.

Nēģu nozvejas apjomi Salacgrīvas novada upēs no 2005.-2014.gadā

4.1.8. Augsne

Novadā dominē tipiski podzolētas, velēnu stipri podzolētas, podzolētas gleja, velēngleja un velēnu podzolētas gleja augsnes.

Augsnes tips nosaka kādas lauksaimniecības kultūras un kokus varēs audzēt konkrētajā teritorijā, kā arī ietekmē augšanas kvalitāti un ražību, nepieciešamību pēc papildus minerālvielām.

Intensīvas lauksaimniecības ietekmē pastiprinās augu barības vielu, pesticīdu u.c. savienojumu izskalošanās no augsnes. Jāņem vērā, ka augu aizsardzības līdzekļu pielietojuma palielināšana

sekmē ūdens un augsnes piesārņojumu. Augsnes degradācijas procesus veicina vienveidīgā augmaiņa un organiskā mēslojuma trūkums⁸.

Augsnes sastāvs ietekmē tur augošos augus līdz ar to arī pārtiku, ko uzņem gan cilvēki, gan savvaļas, gan mājdzīvnieki, gan arī putni.

Lai nodrošinātu ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem, jāievēro noteiktos Ministru kabineta noteikumus vides, tai skaitā, augsnes un ūdeņu aizsardzībai.

4.1.9. Meži

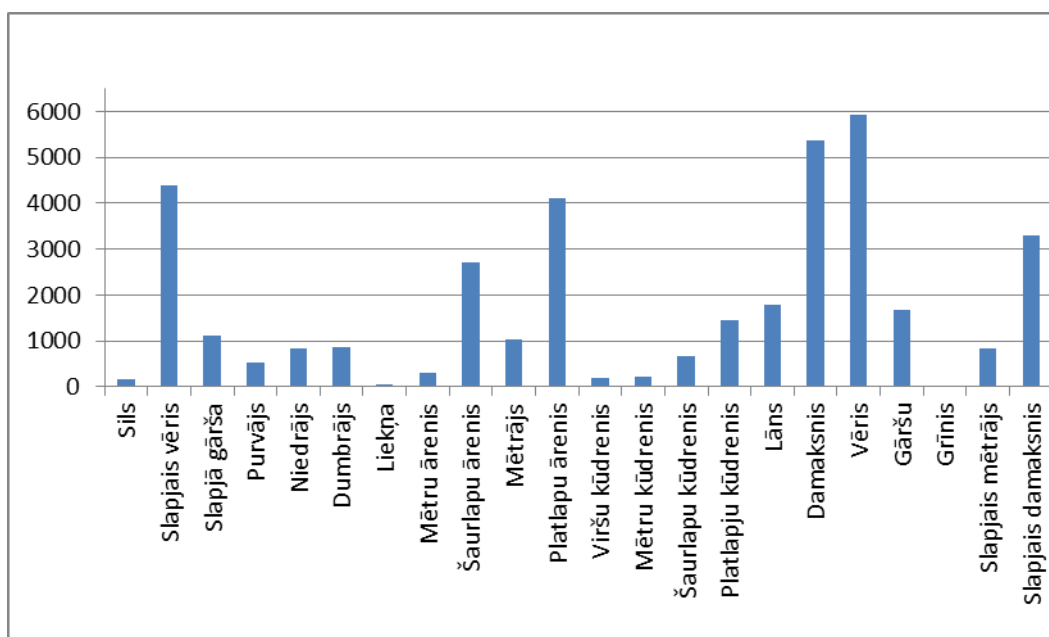
No kopējās meža zemju platības Salacgrīvas novadā 96% aizņem meži, savukārt 2% aizņem krūmāji un vēl 2% purvi (VZD, 01.01.2014).

56% no meža zemju platības ir valsts īpašumā, 34% fizisko personu, 9% juridisko personu un tikai 1% pašvaldības īpašumā (VZD, 01.01.2014).

Meža zemju sadalījums, ha (VZD, 01.01.2014.)

Īpašuma forma	Mežs	Krūmāji	Purvi
Valsts	21826.2	13.2	814.8
Pašvaldības	337.5	8.1	2.0
Juridiskās personas	3022.3	89.5	24.4
Fiziskās personas	12837.8	432.5	109.7

Pēc augšanas apstākļu īpatnībām meža zemes var dalīt sausieņu, slapjaiņu, purvaiņu un nosusinātajos mežos. Attiecīgi 42% no kopējās platības aizņem sausieņu meži, 26% nosusinātie meži, 26% slapjaiņu meži un 6% purvaiņu meži (VMD, 2014).

Meža zemju sadalījums pēc augšanas apstākļu īpatnībām, ha (VMD)

Valdošās koku sugas

Izteikts pārākums starp koku sugām Salacgrīvas novadā ir bērzs, kas veido 42% no kopējās mežu zemju platības, tam seko priede ar 25%, egle ar 16%, baltalksnis ar 8%, melnalksnis ar 6%, apse ar 3%. Pārējo meža zemju platību aizņem citas koku sugas (VMD, 2014).

⁸ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas interneta vietne

http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/piesarnojums

4.1.10. Vēja resursi

Latvijā pirmie divi vēja ģeneratori elektroenerģijas ieguvei rūpnieciskos apjomos tika uzstādīti Ainažos.

Vēja enerģija tiek izmantota Salacgrīvas pilsētā bērnu laukuma apgaismošanai pie bibliotēkas.

Veicot saskaņošanu ar atbildīgajām institūcijām, vēja ģeneratorus ir iespējamas uzstādīt gan privātām vajadzībām, gan elektroenerģijas ieguvei rūpnieciskiem apjomiem.

Pamatojoties uz dažādu pētījumu rezultātiem, var secināt, ka viens no vislabākajiem rajoniem vēja parku celtniecībai ir Ainažu apkārtnē (ar attālināšanos no piekrastes līdz 15 km).

Ņemot vērā, ka Salacgrīvas novada teritorija ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā, plānojot vēja elektrostaciju būvniecību, ir jāņem vērā “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”, kuros ir noteiktas prasības vēju elektrostaciju būvniecībai. Atsevišķās teritorijās iespējama vēju elektrostaciju būvniecība bez augstuma ierobežojumu, citviet vēja elektrostaciju augstākais punkts nevar pārsniegt 30 metru augstumu⁹.

4.1.11. Krasta procesi

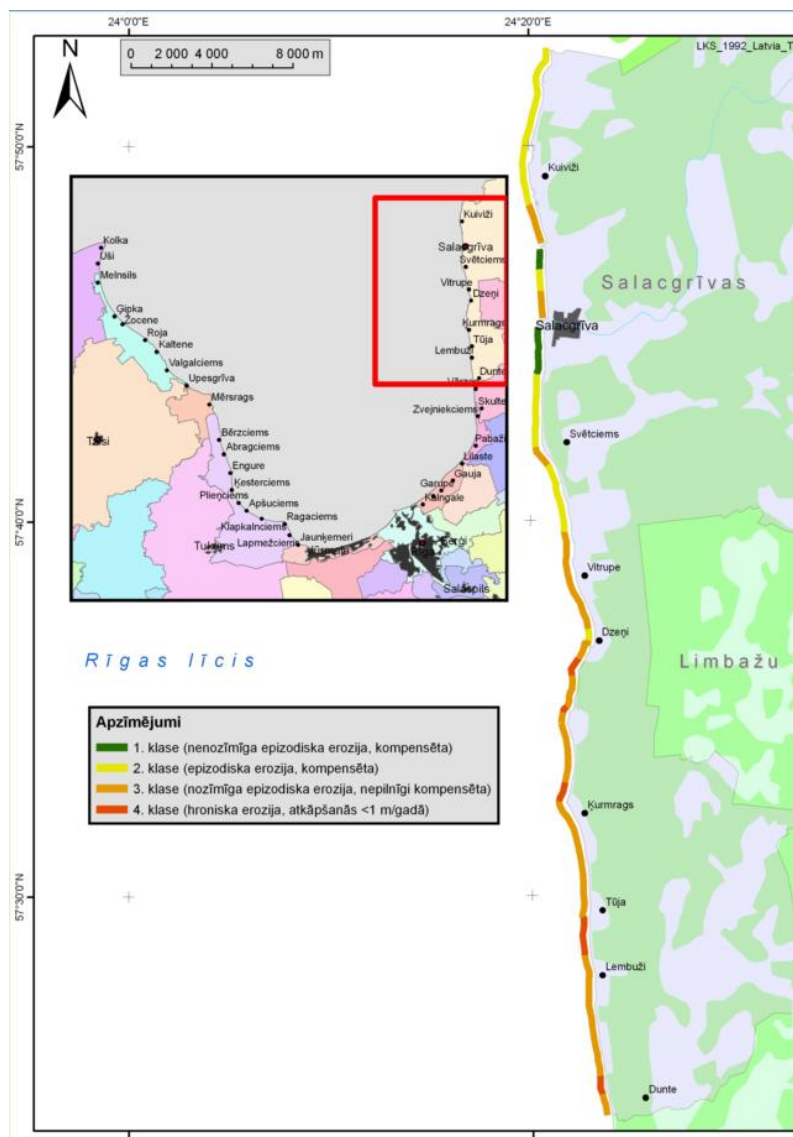
Jūras krasta procesus ietekmē gan dabiskie, gan antropogēnie faktori. Pie dabiskajiem faktoriem pieskaitāmi nokrišņi, gaisa temperatūras izmaiņas, vēja ietekme, jūras viļņu, piekrastes upju, novadgrāvju, ledus ietekme, saneši, kā arī zemes garozas tektoniskās kustības, krasta ģeoloģiskā uzbūve, krasta līnijas tips. Savukārt kā antropogēnie faktori, uzskatāmi dažāda veida saimnieciskā darbība, hidrotehniskās būves, noeju izbūve, apdzīvotība piekrastes zonā, ļaunprātīga krasta nobrucināšana, kāpu bojāšana.

Ņemot vērā, Salacgrīvas novada piekrastes dažādību ir iespējams iedalīt to zonās, kurās vērojami dažādi krasta procesi – teritorijas ar izteikti skartiem erozijas krastiem, teritorijas ar dinamiskā līdzsvara krastiem, teritorijas, kur notiek gan priekškāpu atjaunošanās, gan to noskalošana, gan arī akumulāciju krasti (skat. attēlu *Jūras krasta erozijas riska iedalījums*).

Kā riska joslas platums laika posmā līdz 2060.g. Liepupes pagasta lielākajā daļā tiek paredzēts platumā līdz 15 m, savukārt Ķurmjraga apkārtnē līdz 50 m, posmā Tūja – Lēmbuži 40 m. Salacgrīvas pagasta un pilsētas lielākajā daļā riska joslas platums nepārsniedz 10 m. Maksimālais riska joslas platums paredzams posmā Melekas - Vitrupes ieteka (30-40 m), kā arī uz ziemeļiem no Salacgrīvas ostas (20 - 30 m). Ainažu pilsētā un pagastā nozīmīga krasta erozija nav paredzama, taču iespējama plaša zemo teritoriju applūšana ar izskalojumu un smilšu saskalojumu veidošanos¹⁰.

⁹ Ministru kabineta noteikumi Nr.303. “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Pieņemts 19.04.2011.

¹⁰ Vadlīnijas jūras krasta erozijas mazināšanai. Ieteikumi piekrastes pašvaldībām un zemes īpašniekiem

Jūras krasta erozijas riska iedalījums¹¹

4.2. Vides kvalitāte

4.2.1. Gaisa kvalitāte

Ir noteikti gaisa kvalitātes robežlielumi – zinātniski pamatots piesārņojuma līmenis, kas noteikts, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu piesārņojuma kaitīgo iedarbību uz cilvēka veselību vai uz vidi, un kas jānodrošina noteiktā termiņā, un ko pēc tam nedrīkst pārsniegt¹².

Gaisa piesārņojums lielākoties rodas no katlu mājām, rūpnīcām, degvielas uzpildes stacijām un lauksaimniecības.

Piesārņojošo vielu emisijas gaisā ietekmē gaisa kvalitāti, nokrišņu ķīmisko sastāvu, vielu nosēdumus uz augsnes un ūdenī, kā arī rada tādas vides problēmas kā paskābināšanos (SO₂, NO_x, NH₃), eutrofikāciju (NO_x, NH₃) un piezemes ozona veidošanos (NMGOS, NO_x).

Pēc Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datubāzes GAISS-2 datiem Salacgrīvas novadā ir reģistrēti 20 gaisa piesārņotāji (skat. pielikumu Nr.1).

Kopumā gaisa kvalitāte vērtējama kā laba. To nosaka nelielais rūpnīcu, katlumāju skaits, kā arī atrašanās Rīgas jūras līča malā un lielais dabas teritoriju platības.

¹¹ Vadlīnijas jūras krasta erozijas mazināšanai. Ieteikumi piekrastes pašvaldībām un zemes īpašniekiem

¹² Ministru kabineta noteikumi Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" (pieņemts 03.11.2009.)

4.2.2. Trokšņa līmenis

Trokšņu piesārņojuma avoti vairums gadījumu ir autotransports, osta, rūpnīcas, publiskās izklaides iestādes/ viesu nami.

Eiropas Savienības un Latvijas Republikas likumdošana nosaka konkrētus ierobežojumus, lai sabiedrību pasargātu no negatīvās trokšņu ietekmes. Trokšņu robežlielumi ir noteikti pa konkrētām diennakts stundām, privātās vai publiskās telpas/ārtelpas lietojumiem.

Sabiedrisku pasākumu laikā trokšņu robežlielumi var tikt pārsniegti, taču tas iepriekš jāaskaņo ar atbildīgajām institūcijām.

Ja trokšņu līmenis pārsniedz 60 Ldn dB(A), tad tiek ietekmēta ne vien iedzīvotāju labsajūta, bet arī veselība.

4.2.3. Ūdeņu kvalitāte

Lai novērtētu ūdens kvalitāti Salacgrīvas novada teritorijā regulāri tiek veikti ūdensobjekta monitoringa mērījumi, lai noteiktu prioritāro un bīstamo vielu koncentrāciju atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai. Ūdens paraugi tiek ņemti gan upēs, gan jūrā, gan pašvaldības iestādēs.

Piesārņojumu var raksturot kā izkļiedētu (difūzu) vai kā punktveida. Piesārņojumu lielākoties rada antropogēnā slodze no lauksaimniecības, rūpniecības un notekūdeņiem. Izkļiedētā piesārņojuma avotu visbiežāk ir grūti konstatēt.

Dzeramā ūdens kvalitātes pārbaudes Salacgrīvas novada teritorijā pēc SIA "Salacgrīvas ūdens" pieprasījuma veic Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR". Atbilstoši testēšanas rezultātiem ūdens kvalitāte atbilst LR Ministru kabineta 2003.gada 29.apriļa noteikumu Nr.235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" noteiktajām robežvērtībām.

Pēdējo gadu (kopš 2012. gada) dati liecina, ka ūdens kvalitāte oficiālajās peldvietās (Ainažu pludmale - Ainažu pagasts, Tūjas pludmale, peldvieta „Kriminalieki” - Liepupes pagasts, Salacgrīvas pludmale – Salacgrīva) ir atbilstoša normām. Ūdens kvalitāte peldvietās tiek vērtēta, izmantojot E.coli un zarnu enterokoku skaita rādītāju.

Peldvietu ūdens kvalitātes monitoringa rezultāti 2015.gadā¹³

Peldvietas nosaukums	Maijs		Jūnijs		Jūlijs		Augusts		Septembris	
	E.coli	Zarnu enterokoki	E.coli	Zarnu enterokoki	E.coli	Zarnu enterokoki	E.coli	Zarnu enterokoki	E.coli	Zarnu enterokoki
Tūjas pludmale	40	0	0	0	0	0	0	0	2	1
Salacgrīvas pludmale	66	0	20	2	1	0	31	9	3	1
Ainažu pludmale	50	0	40	0	1	1	30	2	1	0

Sliktākā ekoloģiskā kvalitāte Salacgrīvas novada upēs, kurās tiek veikti monitoringa mērījumi ir Svētupe, Uņģeņurga, Salaca. Salacgrīvas novadā, atbilstoši VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem, ķīmiskā kvalitāte pēc prioritāro vielu koncentrācijām biotā 2014.gadā Salacas upes lejtecē ir bijusi vērtējama kā slihta (bromdifēnilēteru, dzīvsudraba un tā savienojumu normatīvu pārsniegumi), savukārt ķīmiskā kvalitāte pēc prioritāro vielu koncentrācijām ūdenī 2009.-2014.gadā Salacas upes lejtecē vērtējama kā laba¹⁴. Lai sekmētu ūdens kvalitātes uzlabošanu, jārikojas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvos norādītajām prasībām.

¹³ Veselības inspekcijas oficiālo peldvietu monitoringa rezultāti 2015.gadā
http://www.vi.gov.lv/uploads/files/04_09_2015_%20Peldvietu%20udens%20kvalitates%20monitoringa%20rezultati.pdf

¹⁴ VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”. Virszemes ūdensobjektu vispārīgs raksturojums. Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam 2016.-2021.gadam. Versija 1.0 sabiedriskai apspriešanai.

Rīgas jūras līča ūdens piesārņojumu Salacgrīvas novada piekrastē var radīt šādi avoti:

- Ūdens ienestais piesārņojums no lielajām sateces upēm- Salacas;
- Ieplūdes no mazajām upēm (Zaķupes, Ežurgas, Kurlīņupes, Mazurgas, Lielurgas, Lepsturgas, Unģenurgas, Svētupes, Vitrupes, Blusupītes, Liepupe un citām mazākām upītēm), urģām, novadgrāvjiem, kanāliem;
- Izklidētais piesārņojums, ko rada rekreācija;
- Ostas darbība Salacas lejtecē – Salacgrīvā;
- Jūras transporta radītais piesārņojums (iespējamās naftas, tās produktu un kuģu radīto notekūdeņu neatļautas noplūdes);
- Lietusūdeņu kanalizācijas ieplūde un piesārņojuma ienese no apkārtējās teritorijas;
- Putnu kolonijas;
- Fauna (savvaļas dzīvnieki).

4.2.4. Notekūdeņu attīrīšana

Ar ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas jautājumiem Salacgrīvas novadā nodarbojas uzņēmums SIA „Salacgrīvas ūdens”, sniedzot pakalpojumus - ūdens ieguvei, uzkrāšanai un sagatavošanai lietošanai līdz padevei ūdensvada tīklā, ūdens piegādei no padeves vietas ūdensvada tīklā līdz pakalpojuma lietotājam, notekūdeņu savākšanai un novadīšanai līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, notekūdeņu attīrīšanai un novadīšanai virszemes ūdensobjektos.

SIA „Salacgrīvas ūdenim” novada teritorijā ir vairākas apkalpes zonas – Liepupe, Tūja, Svētciems, Lauvas, Korģene, Vecsalaca, Kuiviži, Ainaži, Salacgrīva.

Darbības nodrošināšanai ir izveidotas 19 artēziskās akas, 9 atdzelžošanas stacijas, 6 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Centralizētie kanalizācijas tīkli atrodas Ainažos, Korģenē, Vecsalacā, Liepupē, Tūjā, Svētciemā un Salacgrīvā.

SIA „Salacgrīvas ūdens” novada iedzīvotājiem un uzņēmumiem sniedz asenizācijas pakalpojumus. Lietusūdeņu savākšana daļēji tiek nodrošināta Salacgrīvā, Ainažos, Korģenē, Liepupē. Citviet lietusūdeņu savākšanai tiek izmantotas grāvju sistēmas. Daļā Salacgrīvas novada teritorijas savu funkciju pilda meliorācijas sistēmas.

4.2.5. Atkritumu saimniecība

Salacgrīvas novadā ir pieņemti saistošie noteikumi, kas nosaka, ka iedzīvotājiem ir jāveic atkritumu savākšana. Iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir iespēja atkritumus šķirot- ir speciāli izvietoti atkritumu konteineri.

Savāktais atkritumu daudzums Salacgrīvas novadā, m³ ¹⁵

	2010		2011		2012		2013		2014	
	Šķiroti atkritumi	Nesķiroti atkritumi	Šķiroti atkritumi	Nesķiroti atkritumi	Šķiroti atkritumi	Nesķiroti atkritumi	Šķiroti atkritumi	Nesķiroti atkritumi	Šķiroti atkritumi	Nesķiroti atkritumi
Salacgrīvas pilsēta	1964,73	5186,41	3972,751	6140,78	2525,452	6040,59	3210,976	6038,83	2790,581	6125,9
Salacgrīvas pagasts	165	2105,91	150,445	1773	109,1	1665,05	168,98	1784,61	253,13	1873,95
Ainažu pilsēta	144,56	1167,54	199,315	1164,39	342,6	1165,37	765,815	1144,25	566,43	1100,33

¹⁵ SIA “Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija”

Ainažu pagasts	4	161,22	0	167,86	2,9	182	26,8	182,43	20,68	186,58
Liepupes pagasts	354,55	1561,29	246,57	1648,33	181,95	1655,82	314,21	1733,975	359,08	1822,41

Atkritumu savākšanu visa novada teritorijā nodrošina SIA "ZAAO".

Informācija par atkritumu apsaimniekošanu un šķirošanu tiek nodrošināta ikvienam iedzīvotājam. Izglītības iestādes skolēnus informē par atkritumu negatīvo ietekmi un to otreizēju izmantošanu. Jau vairākus gadus Salacgrīvas novads piedalās Lielajā talkā, kuras laikā gan vietējie iedzīvotāji, gan novada viesi sakopj teritoriju.

4.2.6. Degradētās teritorijas, piesārņotās vietas

Saimnieciski neizmantotas, pamestas teritorijas, kā arī grausti tiek uzskatīti par vidi degradējošiem. Novada teritorijā ir vairākas šādas teritorijas. Lielākoties degradētās un problemātiskās teritorijas pieder privātpersonām.

Salacgrīvas novada dome ir pieņēmusi lēmumu dubultot nodokli zemēm, uz kurām atrodas vidi degradējošas, sagruvušas vai cilvēku drošību apdraudošas būves.

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrā minētas piecas potenciāli piesārņotas vietas, kas atrodas Salacgrīvas novadā. Šīs teritorijas saistītas ar naftas produktiem, agroķīmijas produktu atkritumiem un sadzīves un tiem līdzīgiem (mājsaimniecība) atkritumiem (skat. pielikumu NR2).

4.2.7. Bioloģiskā daudzveidība, ģeoloģiskie dabas pieminekļi

Salacgrīvas novada bioloģisko daudzveidību nosaka dabas apstākļu dažādība - reljefs, klimats un ģeogrāfiskā atrašanās vieta. Dabas apstākļu radīto dažādību pastiprina cilvēku darbība.

Lai saglabātu un aizsargātu dabas daudzveidību ir noteiktas vairākas dabas aizsardzības teritorijas, kā arī izveidots Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, dabas parks, dabas liegumi, ģeoloģiskie dabas pieminekļi, 45 mikroliegumi.

- Dabas parks – Salacas ieleja.
- Dabas liegumi – Vidzemes akmeņainā jūrmala, Randu pļavas, Mērnietu dumbrāji, Kalna purvs, Karateri, Lielpurvs, Niedrāju – Pilkas purvs, Vitrupes ieleja.
- Ģeoloģiskie dabas pieminekļi kā Ežurgu sarkanās klintis, Krauju akmeņu saliņa, Lībiešu upurālas, Lielais krauju jūrakmens, Muižuļu akmens, Pietraga sarkanās klintis, Svētciena akmeņu saliņa, Veczemju klintis, Zaķu akmens.

No iepriekš minētajām dabas teritorijām daļa ietilpst arī Eiropas Savienības aizsargājamo teritoriju tīklā Natura 2000. Natura 2000 teritorijas iedala 3 tipos. 1.tips – teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai, 2. tips – teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, 3. tips – teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai.¹⁶

Atbilstoši likumam Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām – teritorijās, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai ietilpst dabas liegums "Vidzemes akmeņainā jūrmala", dabas liegums "Mērnietu dumbrāji", dabas liegums "Kalna purvs", dabas liegums "Lielpurvs", dabas liegums "Niedrāju-Pilkas purvs", dabas liegums "Vitrupes ieleja", savukārt teritorijā, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai ietilpst dabas parks "Salacas ieleja" un dabas liegums "Randu pļavas".

Vidzemes akmeņainajā jūrmalā noteiktās dabas vērtības ir 11 ES Biotopu direktīvas biotopi, no kuriem 6 ir jūrmalai raksturīgie biotopi. Pārējie biotopi - dažādas pļavas, sausi skujkoku meži un nedaudz arī melnalkšņu staignāji. Īpaši nozīmīga Eiropā un Latvijā, ļoti reti sastopamu biotopu

¹⁶ Latvijas Republikas likums Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

daudzgadīgi augāji akmeņainās pludmalēs un smilšakmens atsegumi jūras krastā aizsardzības teritorijā¹⁷. Dabas lieguma kopējā platība ir 1540.5 ha

Mērnīku dumbrāju teritorija izveidota mazietekmētu slapjo platlapju mežu aizsardzībai. Dabas liegumā sastopamas retas augu un dzīvnieku sugas. Teritorija iekļauj izcilus vecu mežu biotopus, kas atbilst atslēgas biotopu kritērijiem, kā arī vairāku ES Putnu direktīvas 1.pielikuma sugu (t.sk. melnā stārķa un baltmugurdzeņa) ligzdvieta, potenciāls lidvāveres biotops¹⁸. Dabas lieguma kopējā platība ir 61 ha.

Kalna purvs izveidots ES Biotopu direktīvas biotopa – augstā purvu un vairāku mežu biotopu aizsardzībai. Teritorijā ietilpst meņu rieta mikroliegums. Tas ir augstais purvs ar apkārtējiem purvainiem, galvenokārt, priežu mežiem, nedaudz arī melnalkšņu staignāji un dabiskajiem meža biotopiem atbilstoši boreālie (egļu-apšu) meži¹⁹. Dabas lieguma kopējā platība ir 352,8 ha.

Lielpurvs ir nozīmīga augsto purvu aizsardzības vieta. Konstatēta reta augu sabiedrība, kurā dominē ciņu mazmeldrs, kā arī citas retas augu un īpašas bezmugurkaulnieku sugas. Dabas liegumā konstatētas divas ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma bezmugurkaulnieku sugas – ošu pļavraibenis un resnvēdera purvuspāre. Ošu pļavraibeņa populācija liepu gāršā ir īpatņiem visbagātākā populācija no pēdējos gados konstatētajām šīs sugas populācijām Latvijā. Teritorija ietver arī vecus apšu mežus, kuros konstatēta ES Putnu direktīvas 1.pielikuma suga vidējais dzenis²⁰. Dabas lieguma kopējā platība ir 1024.4 ha.

Niedrāju - Pilkas purvs ir nozīmīga prioritāru ES Biotopu direktīvas 1.pielikuma biotopu - augsto purvu un purvainu mežu - aizsardzības vieta. Sastopams liels skaits aizsargājamo putnu sugu: melnais stārķis, sējas zoss, baltpieres zoss, ķīķis, mazais ērglis, rubenis, mežirbe, dzeltenais tārtiņš, kajjaks u.c.²¹ Dabas lieguma kopējā platība ir 1029.8 ha.

Vitrupe ieleja ir nozīmīga vieta nogāžu mežu saglabāšanā un retas ES Biotopu direktīvas 2.pielikuma sugas - spožā pumpurgliemeža saglabāšanā, kurai šī atradne ir viena no četrām zināmajām Latvijā. Konstatētas divas aizsargājamas augu sugas – laxis un daudzgadīgā mēnesene un 9 aizsargājamas bezmugurkaulnieku sugas. Vitrupe ielejas nogāžu meži ir viena no trim lēcveida vīngliemeža atradnēm valstī. Daudzas mežaudzes atbilst meža atslēgas biotopu kritērijiem²². Dabas lieguma kopējā platība ir 126 ha.

Salacas ieleja ir nozīmīga teritorija vairāku ES Biotopu direktīvas biotopu - smilšakmens atsegumu, netraucētu alu, nogāžu mežu, avoksnāju, upju straujteču un sausu pļavu kaļķainās augsnēs u.c. aizsardzībai. Izcila ainaviskā vērtība daudzos upes posmos, tai skaitā, Mērnīku krāces un Sarkanās klintis²³. Dabas parka kopējā platība ir 6251.5 ha.

Randu pļavas ir liegums, kas izveidots piejūras pļavu, retu augu sugu un sabiedrību aizsardzībai. Nozīmīga ligzdojošo bridējputnu un ūdensputnu vieta. Vairāk nekā 40 aizsargājamo augu sugu. Viena no 3 purva māsaknes atradnēm Latvijā²⁴. Dabas lieguma kopējā platība ir 290.5 ha.

Iepretim Salacgrīvas novadam Rīgas jūras līcī atrodas vairākas Natura 2000 teritorijas. Tās ir - Selga uz rietumiem no Tūjas, Vitrupe-Tūja, Ainaži-Salacgrīva.

Selga uz rietumiem no Tūjas ir izveidota putnu sugu aizsardzībai, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju. Šādas putnu sugas,

¹⁷ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/vidzemes_akmenaina_jurmala/%22%22/

¹⁸ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/mernieku_dumbraji/%22%22/

¹⁹ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/kalna_purvs/%22%22/

²⁰ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/lielpurvs/%22%22/

²¹ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/niedraju8211pilkas_purvs/%22%22/

²² Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/vitrupe_ieleja/%22%22/

²³ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_parki/salacas_ieleja/

²⁴ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/randu_plavas/%22%22/

kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju ir brūnkakla gārgale *Gavia stellata*, melnkakla gārgales *Gavia arctica*, un mazais ķīris *Larus minutus*. Abām gārgaļu sugām vieta nozīmīga gan ziemošanas, gan rudens un pavasara migrācijas laikā (maksimālais reģistrētais skaits ap 2500 īpatņi). Mazais ķīris teritoriju vislielākā skaitā izmanto pavasarī (virs 9000 īpatņi). Teritorijas dienvidu daļu regulāri izmanto arī lielie alki *Alca torda*²⁵. Teritorijas kopējā platība ir 58 600 ha.

Vitrupe-Tūja - teritorija izveidota zemūdens rifu un dzīvotņu aizsardzībai, kuri ir uzskatāmi par atbilstošiem Biotopu direktīvā iekļautajam biotopu tipam 1170 Rifi:

- atklātai iedarbībai daļēji pakļauto cieto iežu rifi ar brūnaļģes *Fucus vesiculosus* veģetāciju;
- atklātai iedarbībai daļēji pakļauto cieto iežu rifi ar sārtaļģes *Furcellaria lumbricalis* veģetāciju;
- atklātai iedarbībai daļēji pakļauto cieto iežu rifi ar divvāku gliemeņu un sproģkājvēžu *Balanus improvisus* apaugumiem;
- atklātai iedarbībai daļēji pakļauto cieto iežu rifi bez specifiskas veģetācijas vai apaugumiem, <20 m.

Bioloģiski augstvērtīgi rifi teritorijā „Vitrupe – Tūja” ir sastopami šaurā 2-5 m seklūdens joslā, kurā sastopamas brūnaļģes *Sphacelaria arctica* un *Polysiphonia fucoides*, kā arī sārtaļģes *Ceramium tenuicorne* un *Furcellaria lumbricalis*. 5-20 m dziļumā atrodami īpaši unikāli ģeoloģiskas izcelsmes rifi – smilšakmens atsegumi, kurus kūstošais ledājs pārklājis ar laukakmeņu slāni. Viļņu darbības rezultātā laukakmeņi iegrimuši mīkstajā smilšakmens substrātā, veidojot smalkas, trauslas smilšakmens struktūras, kas sniedz patvērumu daudzām zemūdens bezmugurkaulnieku sugām.

Teritorijā „Vitrupe – Tūja” esošie rifi no pašreiz apzināto rifu kopējās platības Latvijas teritoriālajos ūdeņos veido 8%. Rifi aizņem 2888 ha lielu platību jeb aptuveni 80% no kopējās Vitrupe – Tūja teritorijas.²⁶ Teritorijas kopējā platība ir 3577 ha.

Ainaži-Salacgrīva teritorija izveidota zemūdens rifu un dzīvotņu aizsardzībai, kuri ir uzskatāmi par atbilstošiem Biotopu direktīvā iekļautajam biotopu tipam 1170 rifi. Teritorijā „Ainaži – Salacgrīva” esošie rifi no pašreiz apzināto rifu kopējās platības Latvijas teritoriālajos ūdeņos veido 14%. Rifi aizņem 5188 ha lielu platību jeb aptuveni 70% no kopējās Ainaži – Salacgrīva teritorijas (7320 ha)²⁷. Teritorijas kopējā platība ir 7113 ha.

Daļai no Salacgrīvas novada teritorijā esošajām īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Šādi plāni izstrādāti dabas parka Salacas ieleja posmam “Salacgrīva” (darbības termiņš 2005.- 2019.), posmam Rozēni – Mērnīki (darbības termiņš 2005.- 2014.), dabas liegumam Vidzemes akmeņainā jūrmala (darbības termiņš 2004.-2014.), dabas liegumam “Randu pļavas” 2005.-2014.), dabas liegumam “Karateri” (darbības termiņš 2008. - 2023.), dabas liegumam “Vitrupe ieleja” (darbības termiņš 2006. - 2013.).

Salacgrīvas novada teritorijā atrodas gan dižkoki, gan potenciāli dižkoki, gan reti svešzemju sugas koki, gan arī kultūrvēsturiski koki kopskaitā ap 50 (skat. pielikumu NR.3). Par aizsargājamu uzskatāms jebkurš koks, kas sasniedz Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumu Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (turpmāk – ĪADT noteikumi) 2.pielikumā noteiktos parametrus. Informācija par dižkokiem pastāvīgi tiek reģistrēta Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „OZOLS”. Informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām jebkurš interesents var aplūkot Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājas lapā http://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/dabas_datu_parvaldibas_sistema_ozols/>viesa_statusa.

Dabas aizsardzības nolūkos, kā arī lai saglabātu tradicionālo piekrastes ainavu ir noteikta Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ierobežotas saimnieciskās darbības joslas teritorija. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ir noteikta ainavas aizsardzības zona.

²⁵ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/juras_teritorijas/selga_uz_rietumiem_no_tujas/

²⁶ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/juras_teritorijas/vitrupe_tuja/

²⁷ Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietne

http://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/juras_teritorijas/ainazi_salacgriva/

Salacgrīvas novadā sastopamas tādas retas augu sugas kā žerāra donis, jūrmalas āžloks, rūsganā blizme, niedru lapsaste, purva mātsakne, baltijas donis, jūrmalas pienzāle, jumstiņu gladiola, pļavas silpurene, plankumainā dzegužpirkstīte, zemeņu āboliņš.

Salacgrīvas novadam raksturīga Latvijā esošā flora.

Ņemot vērā mūsdienu tendences un brīvos tirgus apstākļus, Salacgrīvas novadā, tāpat kā citviet Latvijā, tiek ievestas Latvijas apstākļiem neraksturīgas sugas. Notiek augu invāzija.

Salacgrīvas novada pašvaldības teritorijā netiek atbalstīta modificētas pārtikas audzēšana.

Salacgrīvas novadā atrodas vairākas putniem nozīmīgas vietas, kur tie atpūšas no tālā ceļa vai izvēlas ligzdošanai. Tās ir unikālās piekrastes Randu pļavas, Salacas ieleja, jūras teritorijā selga uz rietumiem no Tūjas, piekraste no Salacgrīvas līdz Vitrupei.

Liela daļa putnu izvēlas dzīvot ūdenstilpņu tuvumā, tur sastopamo kukaiņu dēļ.

Randu pļavās sastopamas tādas retas putnu sugas kā lielais dumpis, sāmsalas dižpīle, platknābis, priekšķe, cekulpīle, lielā gaura, niedru lija, lauka lija, grieze, dzērve, ķīvīte, šinca šņibītis, gugatnis, melnā puskuitāla, pļavas tilbīte, upes zīriņš, jūras zīriņš, mazais zīriņš, lielais ķīris, sudrabkaija, sila cīrulis, stepes čipste, brūnā čakste.

Salacas ielejā sastopams zivju dzenītis, baltais stārķis, mežirbe, grieze, pelēkā dzilna, melnā dzilna, vidējais dzenis, trīspirkstu dzenis, sila cīrulis, mazais mušķērājs, brūnā čakste.

Salacgrīvas novada teritorijā sastopami tādi savvaļas dzīvnieki kā zaķi, meža cūkas, aļņi, staltbrieži, stirnas, jenotsuņi, lūši, sermuļi, caunas, ūbeles, sikspārņi, eži, bebri, peles, žurkas, vāveres u.c. Dažkārt Rīgas jūras līča piekrastē tiek izskaloti roņi.

4.3. Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Salacgrīvas ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma izstrādāta ar mērķi, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību, kas ietver iedzīvotāju dzīves apstākļu, uzņēmējdarbības uzlabošanu, vides kvalitātes aizsardzību un uzlabošanu.

Īstenojot Salacgrīvas novada plānošanas dokumentus, tiek paredzēta konstruktīva un plānota attīstība, kas nenonāk pretrunā ar dabas aizsardzības prasībām, kas paredz vides aizsargāšanu, antropogēnās slodzes, piesārņojumu mazināšanu, vides izglītības pasākumus.

Neizstrādājot un neieviešot Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un attīstības programmā noteiktos pasākumus nākotnē var prognozēt novada attīstības kavēšanos, pat regresiju, nepiesaistīto finanšu līdzekļu, kā arī nepārdomātās saimnieciskās darbības dēļ.

Ilgspējīgas attīstības stratēģijā ir noteikts, kādas darbības tiek un netiek atbalstītas Salacgrīvas novadā.

Ģadījumā, ja netiek īstenotas attīstības programmā noteiktās rīcības, pašvaldības darbība var nonākt pretrunā ar Latvijas Republikas un Eiropas Savienības dokumentiem un politisko nostāju.

Būtiski ir minēt, ka Salacgrīvas ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma ir līdzeklis dažādu investīciju piesaistei.

5. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT

Vides stāvoklis Salacgrīvas novadā lielākoties vērtējams kā labs un teicams, to nosaka lielais dabas teritoriju apjoms. Kā apstiprinājums tam ir Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorija un tajā ietilpstošais dabas parks, dabas liegumi, ģeoloģiskie dabas pieminekļi un mikroliegumi.

Salacgrīvas novada teritorijā plānota starptautiski nozīmīga projekta realizācija – dzelzceļa Rail Baltica būvniecība. Dzelzceļa līnija plānota cauri visam Salacgrīvas novadam, tādējādi šķērsojot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta un dabas parka Salacas ieleja teritoriju. Vides stāvoklis šajās teritorijās vērtējams kā labs un teicams. Dzelzceļa Rail Baltica realizācija būtiski ietekmēs vides stāvokli šajās teritorijās. Tiks šķērsotas lauksaimniecības, mežsaimniecības teritorijas, kā arī apdzīvotas vietas. Lai precizētu Rail Baltica novietojumu, tiks veikti pētījumi, ņemot vērā arī vides aspektus, starpvalstu intereses.

Jahtu ostu būvniecība varētu attīstīties Liepupes pagasta Duntē, Lembužos, Tūjā, kā arī Ainažos. Vides stāvoklis šajās teritorijās vērtējams kā labs. Jahtu ostu izveidei būtu nepieciešama jūras gultnes padziļināšana, kā arī piestātnes būvniecība, kas nozīmē lokālās vides izmaiņas. Īslaicīgi iespējama putnu, savvaļas dzīvnieku un zivju traucēšana. Pēc jahtu ostu izbūves paredzama vides kvalitātes uzlabošanās līdzīgi kā Kuivižu jahtu ostai, kurai piešķirts „Zilais karogs”.

Salacgrīvas ostas teritorijas attīstība paredz izmaiņas, kas saistās ar teritorijas paplašināšanos, kā arī Salacas upes un Rīgas jūras līča padziļināšanu ostas teritorijā, molu rekonstrukcija. Vides stāvoklis Salacgrīvas ostas teritorijā vērtējams kā labs. Ostas attīstība paredz kvalitatīvāku pakalpojumu nodrošināšanu, kā arī apkalpoto kuģu skaita pieaugumu.

Vides stāvokli iepriekšminētajās teritorijās nav iespējams šobrīd detalizēti aprakstīt, jo ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un attīstības programmā nav detalizēta objektu atrašanās vieta (tā jāizvēlas, balstoties uz ilgtspējas principiem).

Gan iepriekšminētajos, gan citos gadījumos, kas nav iekļauti plānošanas dokumentos, bet būtiski ietekmē vides kvalitāti (norādīts likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”) ir jāveic ietekmes uz vidi procedūra, lai precizētu atļautās darbības apjomus.

Nepieciešamības gadījumā jārikojas „Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā” noteiktajā kārtībā.

6. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Salacgrīvas ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma izstrādāta, lai uzlabotu esošo situāciju novada teritorijā. Vides problēmas plānots mazināt, īstenojot Attīstības programmas rīcības plānā paredzētās darbības.

Lai mazinātu ietekmi uz klimata pārmaiņām un sekmētu siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanos paredzēti energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi, rekonstruējot ēkas, izmantojot videi draudzīgu apgaismojumu un siltumenerģiju. Plānošanas dokumentos minēts, ka Salacgrīvas novadā tiek atbalstīta atjaunojamās enerģijas ražošana un izmantošana. Tanī pat laikā minēts, ka Salacgrīvas novada ainaviski vērtīgajās teritorijās netiek atbalstīta vēju ģeneratoru izbūve, kas būtiski pārveido ainavu un tās elementus, izmaina kultūrvēsturiskās vides īpatnības.

Degradēto teritoriju sakārtošana, uzlabojot sabiedrības drošību, padarot ainavu pievilcīgu, vietai dotu jaunu iespēju būt lietderīgi izmantotai.

Salacgrīvas pilsētai ir nepieciešama jauna kapsēta. Jaunās kapsētas apkārtnēi būs jānosaka aizsargjoslas, jo iespējama ūdens kvalitātes pazemināšanās.

Jaunu peldvietu izveide un esošo sakārtošana paredz teritoriju uzturēšanu atbilstošā stāvoklī, kā arī regulāru ūdens kvalitātes monitoringu.

Meliorācijas un notekūdeņu sistēmas sakārtošana paredz saimnieciskās darbības uzlabošanu, vides kvalitātes celšanu, teritorijas aizaugšanas mazināšanu.

Lai gan atkritumu šķirošana šobrīd jau lielā daļā Salacgrīvas novada teritorijā notiek ir nepieciešama šo apjomu palielināšana, kas paredzēta rīcības plānā.

Ņemot vērā Salacgrīvas ģeogrāfisko novietojumu – atrašanos Rīgas jūras līča krastā un upju atrašanos novada teritorijā aktuāla ir iespējamo plūdu problēma. Plānojot un apsaimniekojot teritoriju, jāņem vērā Rīgas jūras līča un upju tuvums, jāievēro aizsargjoslu likumā minētās zonas saimnieciskās darbības veikšanai.

Krastu erozija un kāpu izbraukāšana mazina bioloģisko daudzveidību - tiek paredzēta noeju un stāvlaukumu izbūve.

Īstenojot starptautiski nozīmīgo projektu Rail Baltica tiks nodarīti zaudējumi videi – gaisam, augsnei, florai un faunai. Projekta izstrādes gaitā jāparedz optimālākie risinājumi, problēmu mazināšanai.

Veicot saimniecisko darbību, ir paredzama īslaicīga un lokāla vides stāvokļa pasliktināšanās. Iespējams palielinās trokšņu, smaku, vibrāciju, piesārņojuma apjoms. Veicot šādas darbības nepieciešama atļauja no atbildīgajām un vides stāvokli uzraugošajām institūcijām.

7. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

7.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija jeb Helsinku konvencija – samazināt, aizkavēt un novērst Baltijas jūras vides piesārņošanu, sekmēt Baltijas jūras vides atveseļošanu un tās ekoloģiskā līdzsvara uzturēšanu.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”, jeb Orhūsas Konvencija – esošajai un nākamajai paaudzei aizsargāt ikvienas personas tiesības dzīvot vidē, kas atbilstu personas veselības stāvoklim un labklājībai, garantēt tiesības piekļūt informācijai, sabiedrības dalībai lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem.

Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību – bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana un godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, gan pienācīgu finansēšanu.

Bernes konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību – aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, un arī veicināt šādu sadarbību.

Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību – rūpēties par migrējošo savvaļas dzīvnieku brīvu pārvietošanos, aizsardzību, veikt pasākumus, lai kāda no migrējošajām sugām netiktu apdraudēta, veikt pētījumus par migrējošajām sugām.

Eiropas Padomes direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību – veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, aizsargājot dabiskās dzīvotnes un savvaļas faunu un floru, ņemot vērā ekonomiskās, sociālās, kultūras un reģionālās prasības.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību – bioloģisko daudzveidības saglabāšana, putnu un to dzīvotņu aizsardzība.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā – ūdens resursu ilgtspējīga apsaimniekošana un aizsardzība.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību – nodrošināt kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizāciju un nodošana nākamajām paaudzēm.

Konvenciju par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi jeb Ramsāres konvencija – nodrošināt raksturīgās floras un faunas, īpaši ūdensputnu, dzīves vides saglabāšanu mitrāju teritorijās, apturēt cilvēku progresējošo iejaukšanos mitrājos un to izzušanu tagad un nākotnē.

ANO konvencija „Par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu” – saglabāt nemateriālo kultūras mantojumu, nodrošināt cieņu pret attiecīgo kopieni, grupu un indivīdu nemateriālo kultūras mantojumu, veidot izpratni vietējā, nacionālā un starptautiskajā līmenī par nemateriālā kultūras mantojuma nozīmi, nodrošinot tā savstarpēju atzišanu, nodrošināt starptautisku sadarbību un palīdzību.

ANO konvencija “Par cīņu pret pārtuksnešošanu/zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešošanās, jo īpaši Āfrikā” – cīnīties pret pārtuksnešošanu un samazināt sausuma efektus valstīs, kuras sastopas ar nopietnām sausuma un/vai pārtuksnešošanās izraisītajām problēmām, jo īpaši Āfrikā, ar efektīvām akcijām visos līmeņos, ar starptautiskās sabiedrības atbalstu un pielietojot partnerības programmas, atbilstoši Agenda 21 pieņemtajām pamatnostādnēm attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību ietekmētajās zonās. Veikt augsnes aizsardzības pasākumus, veicinot augšņu produktivitātes pieaugumu, ieviešot ilgtspējīgu zemes un ūdens resursu apsaimniekošanu, kā arī uzlabojot sadzīves apstākļus, jo īpaši pašvaldību līmenī.

Eiropas Padomes Direktīva 1975/442/EEK par atkritumiem un Eiropas Padomes Direktīva 91/689/EEC par bīstamajiem atkritumiem – paredz valstī veidot reģionālus sadzīves atkritumu poligonus, uzstādīt atbilstošas atkritumu apstrādes iekārtas, slēgt un rekultivēt normatīviem neatbilstošās izgāztnes.

Eiropas Padomes Direktīva 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli – novērst un kontrolēt gaisa, ūdens vai augsnes piesārņošanu, lai sasniegtu augstu vides kvalitātes rādītājus.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu – nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni un veicināt noturīgu attīstību, sekmējot ekoloģisko apsvērumu integrēšanu plānu un programmu sagatavošanas un pieņemšanas procesā, nodrošinot, lai saskaņā ar šo direktīvu veiktu vides novērtējumu tādiem plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi.

Ilgspējīgas attīstības stratēģija (Gēteborgas stratēģija) – risināt klimata pārmaiņu jautājumus, veicināt sabiedrības veselību, mazināt sociālo atstumtību, mazināt nabadzību, vairot transporta noturību, veicināt attīstību.

Eiropas ainavu konvencija – veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā.

7.2. Nacionālie un reģionālie vides aizsardzības mērķi

Vides aizsardzības politikas plāns Latvijai – uzlabot vides kvalitāti teritorijās, kur tā rada paaugstinātu risku cilvēka veselībai un ekosistēmu stabilitātei, vienlaikus nepieļaujot vides kvalitātes pasliktināšanos pārējā teritorijā, saglabāt esošās bioloģiskās daudzveidības un Latvijai raksturīgās ainavas, izmantojot ilgtspējīgi dabas resursus, integrēt vides aizsardzības politikas visās nozarēs un dzīves sfērās (tautsaimniecībā kopumā un nozaru stratēģiskajos plānos, likumdošanā un sabiedriskajā apziņā), tādējādi radot pamatu sabiedrības un valsts ilgtspējīgai attīstībai.

Vides politikas pamatnostādņem 2009.-2015.gadam – veidot pamatu vides kvalitātes saglabāšanai un atjaunošanai, kā arī dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai, vienlaikus ierobežojot kaitīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam – Būt līderei dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, saglabāt unikālās ainavas.

Vides monitoringa programmas – nodrošināt vides monitoringa izpildi, pilnveidojot vides monitoringa sistēmu, un, nosakot valsts finansētajam vides monitoringam, vienotu struktūru un institūcijas, kuras ir atbildīgas par šī monitoringa nodrošināšanu.

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas plāns – Natura 2000 prasību ieviešana Latvijā sniegt pārskatu par Vides ministrijas pieņemtiem saistībā ar Natura 2000 tīkla ieviešanu, kalpot par ceļvedi Vides ministrijai, lai īstenotu visus nepieciešamos pasākumus Natura 2000 teritoriju tīkla izveidošanai, aizsardzībai, apsaimniekošanas kontrolei un uzraudzībai, sniegt pārskatu par racionālas resursu plānošanas instrumentiem.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam – novērst atkritumu rašanos, palielinoties ekonomiskajai izaugsmei, un nodrošināt kopējā radīto atkritumu daudzuma ievērojamu samazināšanu, izmantojot maksimāli visas labākās pieejamās atkritumu rašanās novēršanas iespējas un labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, palielinot resursu izmantošanas efektivitāti un veicinot ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības modeļa attīstību, nodrošināt atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, nodrošināt, ka radītie atkritumi nav bīstami vai arī tie rada nelielu risku videi un cilvēku veselībai, atkritumi pēc iespējas tiek atgriezti atpakaļ ekonomiskajā apritē, it īpaši izmantojot pārstrādi, vai arī tiek atgriezti vidē noderīgā (piemēram, komposts), un, ka atkritumi tiek pārstrādāti pēc iespējas tuvāk to rašanās vietām, nodrošināt apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu un atkritumu apglabāšanu cilvēku veselībai un videi drošā veidā.

Zemes politikas pamatnostādnes 2008. – 2014.gadam – nodrošināt zemes kā unikāla dabas resursa ilgtspējīgu izmantošanu.

7.3. Svarīgākie likumi, kuru realizācija nodrošina vides un dabas aizsardzību

- Attīstības plānošanas sistēmas likums
- Teritorijas attīstības plānošanas likums
- Aizsargjoslu likums
- Atkritumu apsaimniekošanas likums
- Dabas resursu nodokļa likums

- Ūdens apsaimniekošanas likums
- Sugu un biotopu aizsardzības likums
- Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums
- Likums „Par piesārņojumu”
- Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”
- Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”
- Likums par ostām
- Likums „Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu”

7.4. Svarīgākie Ministru kabineta noteikumi, kuru realizācija nodrošina vides un dabas aizsardzību

- Nr.38 (pieņemts 10.01.2012.) „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība”
- Nr.42 (pieņemts 13.01.2009.) „Noteikumi par pazemes ūdens resursu apzināšanas kārtību un kvalitātes kritērijiem”
- Nr.83 (pieņemts 09.03.1999.) „Noteikumi par dabas parkiem”
- Nr.118 (pieņemts 12.03.2002.) „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”
- Nr.124 (pieņemts 10.02.2009.) Dabas lieguma “Randu pļavas” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi
- Nr.157 (pieņemts 23.03.2004.) „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”
- Nr.181 (pieņemts 31.03.2004.) „Par Rīcības programmu komunālo notekūdeņu un bīstamo vielu radītā virszemes ūdeņu piesārņojuma samazināšanai”
- Nr.206 (pieņemts 31.03.2005.) „Par noturīgo organisko piesārņotāju samazināšanas nacionālo plānu 2005.-2020.gadam”
- Nr.212 (pieņemts 15.06.1999.) „Noteikumi par dabas liegumiem”
- Nr.235 (pieņemts 29.04.2003.) „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”
- Nr.228 (pieņemts 10.03.2009.) „Dabas parka “Salacas ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.254 (pieņemts 24.03.2009.) „Dabas lieguma “Vitupes ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.264 (pieņemts 16.03.2010.) „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.273 (pieņemts 18.04.2006.) „Par Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādņēm”
- Nr.303 (pieņemts 19.04.2011.) „Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.353 (pieņemts 22.05.2012.) „Ārstniecības iestādēs radušos atkritumu apsaimniekošanas prasības”
- Nr.409 (pieņemts 12.06.2012.) „Noteikumi par vides aizsardzības prasībām degvielas uzpildes stacijām, naftas bāzēm un pārvietojamām cisternām”
- Nr.455 (pieņemts 08.10.2002.) „Kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtība un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtība”
- Nr.512 (pieņemts 07.07.2008.) „Dabas lieguma “Vidzemes akmeņainā jūrmala” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.532 (pieņemts 19.07.2005.) „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem”
- Nr.558 (pieņemts 12.08.2009.) „Integrētās augu aizsardzības politikas attīstības pamatnostādņēm 2009.-2015.gadam”
- Nr.571 (pieņemts 01.08.2006.) „Par Enerģētikas attīstības pamatnostādņēm 2007.–2016.gadam”
- Nr.858 (pieņemts 19.10.2004.) „Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību”,
- Nr.597 (pieņemts 07.01.2014.) „Troksņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”

- Nr.626 (pieņemts 25.11.2014.) „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”
- Nr.711 (pieņemts 14.10.2014.) „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”
- Nr.804 (pieņemts 25.10.2005.) „Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”
- Nr.830 (pieņemts 20.12.2007.) „Plūdu riska novērtēšanas un pārvaldības nacionālā programma 2008.-2015.gadam”
- Nr.1015 (pieņemts 14.12.2004.) „Vides prasības mazo katlumāju apsaimniekošanai”
- Nr.1032 (pieņemts 27.12.2011.) „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”
- Nr.1082 (pieņemts 30.11.2010.) „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”
- Nr.1290 (pieņemts 03.11.2009.) „Noteikumi par gaisa kvalitāti”

8. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija un attīstības programma ir vērsta uz novada nozīmes celšanu reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā. Lai sasniegtu šo, plānots uzlabot dzīves vidi, uzņēmējdarbības vidi, saliedēt sabiedrību, veicināt tūrisma attīstību.

Plānošanas dokumentos paredzēto rīcību veikšana tiešā vai netiešā veidā ietekmēs vidi. Plānotās darbības lielākoties uz vidi atstās pozitīvu ietekmi.

8.1. Tiešās un netiešās ietekmes

Tiešās ietekmes ir tādas izmaiņas vidē, kuras paredzētās darbības realizācijas rezultātā nepastarpināti iedarbojas uz vidi:

Ūdens kvalitāti

Gaisa kvalitāti

Augsnes kvalitāti

Bioloģisko daudzveidību

Netiešās ietekmes veidojas mijiedarbības rezultātā starp vidi un tiešajām ietekmēm:

Transporta infrastruktūras izveide un rekonstrukcija:

iespējama trokšņu, gaisa, augsnes, ūdens piesārņošana, savvaļas dzīvnieku, putnu migrācijas traucējumi;

+ gājēju un transportlīdzekļu kustība tiek novirzīta pa konkrētu maršrutu, mazinot augsnes virskārtas noplicināšanu, mazinot ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.

Saimnieciskās darbības attīstība:

– iespējama augsnes virskārtas noplicināšana, trokšņu, smaku un notekūdeņu apjomu palielināšanās, eutrofikācija;

+ meliorācijas sistēmu sakārtošana, vides sakārtošana, samazinās lauksaimniecības zemju aizaugšana, inženierkomunikāciju, būvju pilnveidošana.

Tūristu skaita palielināšanās:

– pastiprināta interese par retiemiem augiem, savvaļas dzīvniekiem, putniem, kas var radīt apdraudējumu to pastāvēšanai, sadzīves atkritumu apjomu pieaugums;

+ sabiedrības informēšana par dabas daudzveidību, aizsardzību.

Derīgo izrakteņu ieguve:

- neatjaunojamo resursu apjomu samazināšanās, iespējama hidroloģiskā režīma izmaiņas, lauksaimniecības un mežsaimniecības zemju platību samazināšanās;

+ vietējo resursu izmantošana teritorijas attīstīšanā, būvniecībā, pēc teritorijas rekultivēšanas iespējama rekreācijas attīstīšana vai cita veida izmantošana.

Industriālā parka izveide:

- iespējama trokšņu, gaisa, augsnes, ūdens piesārņošana, notekūdeņu apjomu palielināšanās, lauksaimniecības un mežsaimniecības zemju platību samazināšanās;
- + inženierkomunikāciju sakārtošana un attīstīšana, jaunveidotās ražošanas teritorijas atrodas vienuviet.

Siltumtīklu un siltumavotu rekonstrukcija:

- iespējama augsnes, ūdens piesārņošana;
- + novērsti siltuma zudumi, mazināti kurināmā apjomi, gaisa kvalitātes piesārņojuma mazināšana.

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība un rekonstrukcija

- iespējama augsnes, ūdens piesārņošana;
- + palielinās centralizētā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu izmantojušo skaits, samazināta neattīrīto notekūdeņu nokļuve vidē, vides sakoptība.

Jaunas kapsētas izveide:

- iespējama augsnes, ūdens piesārņošana, lauksaimniecības un/vai mežsaimniecības zemju platību samazināšanās;
- + iespējama jaunas kapsētas izveide Salacgrīvas pilsētas vai tiešā tās tuvumā, nodrošinot mirušo apglabāšanu.

Energoefektivitātes palielināšana:

- iespējams īslaicīgs vides piesārņojums energoefektivitātes ieviešanas laikā;
- + gaisa kvalitātes piesārņojuma mazināšana, novērsti siltuma zudumi, mazināti kurināmā apjomi, palielināta ēku ilgtspēja, pieaudzis elektrotransporta līdzekļu skaits.

8.2. Īslaicīgās, vidēji ilgās un ilglaicīgās ietekmes

Īslaicīgās ietekmes lielākoties saistītas ar būvniecības procesiem – trokšņi, satiksmes traucējumi, putekļi, augsnes virskārtas noplicināšana, būvgužu apjomu palielināšanās, kā arī ar tūristu skaita palielināšanās gada siltajā periodā – sadzīves atkritumu palielināšanās.

Vidēji ilgās ietekmes lielākoties veidojas notiekot vides piesārņojumam, kas saistīt ar ķīmisku vielu vai savienojumu nonākšanu augsnē vai ūdenī. Ar vidēji ilgu ietekmi saistīta mežu izciršana.

Ilglaicīgās ietekmes veidojas zemes lietošanas mērķa maiņas rezultātā, infrastruktūras izveides un rekonstrukcijas rezultātā, saimnieciskās darbības uzsākšanas rezultātā, kultūrainavas izmaiņas būvniecības procesa rezultātā.

8.3. Pastāvīgās ietekmes

Vērtējot Salacgrīvas novada plānošanas dokumentos noteiktos mērķus, prioritātes un rīcības, var secināt, ka notiks izmaiņas, kas saistītas ar saimnieciskās darbības, tūrisma, infrastruktūras attīstību, kas var radīt ainavas izmaiņas, kā arī gaisa, ūdens un augsnes kvalitātes mainību.

8.4. Kopējā ietekme

Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmā paredzētās darbības visnotaļ atstās ietekmi uz vidi, taču vairums gadījumu tā būs pozitīva. Plānotās rīcības vērstas uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, antropogēnās slodzes mazināšanu, centralizētu komunālo pakalpojumu nodrošināšanu, energoefektivitātes paaugstināšanu, sabiedrības veselības stāvokļa celšanu.

Darbības, kas varētu radīt negatīvu ietekmi uz vidi ir nepieciešams īpaši kontrolēt, rast risinājumus ietekmes mazināšanai vai aizliegt pilnībā.

8.5. Iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums

Salacgrīvas novada plānošanas dokumenti neietver alternatīvas novada attīstībai, tādēļ veicot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu ir izvēlēts „nulles scenārijs”, kur tiek pieņemts, ka ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programma netiek izstrādāta.

„Nulles scenārijs” varētu kavēt Salacgrīvas novada attīstību, jo tiktu liegta iespēja dažādu investīciju, fondu līdzekļu piesaistei, pastāvētu risks par saimniecisko darbību, kas nav balstīta uz ilgtspējīgas attīstības principiem, kas nav sabiedrības interesēs par neorganizētu tūrisma plūsmu, apdraudot aizsargājamus dabas objektus, bioloģisko daudzveidību.

9. RISINĀJUMI IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI MAZINĀŠANAI

Kopumā Salacgrīvas novada plānošanas dokumenti nenonāk pretrunās ar vides un dabas aizsardzības mērķiem. Tie ir ņemti vērā dokumentu izstrādes gaitā, kā arī iepriekš pieņemot deklarāciju par Zaļo novadu.

Samazināt lauksaimniecības ietekmi uz ūdeņu un lauksaimniecības zemju kvalitāti iespējams uzturot pietiekamā stāvoklī un izveidojot jaunas meliorācijas sistēmas, kā arī ierobežojot augu aizsardzības līdzekļu lietošanu. Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2015.-2038. gadam norādīts, ka tiek atbalstīta ekoloģisku pārtikas produktu audzēšana, ieguve, ražošana, izplatīšana.

Lai gan jahtu ostu būvniecība sākotnēji var radīt traucējumus videi, to veidojot, ir nepieciešama apkārtējās vides sakārtošana – izveidot piemērotu satiksmes infrastruktūru, izvērtējot slodzes un nosakot ierobežojumus, kas varētu radīt apdraudējumu. Nepieciešams paredzēt notekūdeņu, kanalizācijas savākšanu, to attīrīšanu atbilstoši higiēnas un vides prasībām. Veidojot jahtu ostas, jārod risinājumi kvalitatīva dzeramā ūdens nodrošināšanai. Pirms jahtu ostu būvniecības vai paplašināšanas jāparedz tehniskie risinājumi vides problēmu mazināšanai.

Tūristu radītās slodzes samazināšanai jāparedz stāvlaukumu un dabas taku ierīkošana, kas organizē tūristu pārvietošanos. Lai mazinātu atpūtnieku atstāto piesārņojumu, jānodrošina atkritumu urnu, tualetu uzstādīšanu, telšu un ugunsgrūdu vietu izveidošana. Tūrisma infrastruktūras uzturēšanai un izveidošanai budžets jāparedz katru gadu.

Samazināt iedzīvotāju, iestāžu un uzņēmumu ietekmi uz vidi iespējams, nodrošinot kvalitatīvus kanalizācijas un notekūdeņu savākšanas pakalpojumus, kā arī to attīrīšanu, lai sekmīgu to varētu darīt nepieciešama esošo kanalizācijas un notekūdeņu tīklu rekonstrukcija un paplašināšana.

Kontrolēta un pārdomāta atkritumu šķirošana un savākšana mazina piesārņojumu, nodrošina vides pievilcību, mazina iespēju dažādu infekciju izplatībai.

Gaisa kvalitātes uzlabošanai nepieciešama kvalitatīvu apkures sistēmu uzstādīšana, ēku energoefektivitāšu celšana, siltumtīklu rekonstrukcija, sabiedriskā transporta pakalpojumu pilnveidošana, kas mazina izmešu apjomu.

Veidojot jaunu kapsētu, jāņem vērā ģeogrāfiskais novietojums, jāparedz piebraukšanas ceļi, kā arī stāvlaukumi apmeklētāju plūsmas organizēšanai un negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanai, jāparedz vieta organisko un šķiroto atkritumu savākšanai, jāievēro higiēnas prasības.

Industriālā parka veidošanā jāņem vērā ģeogrāfiskais novietojums, kā arī jāņem vērā spēkā esošie normatīvi, lai nepārsniegtu troksni, smakas, vibrācijas u.c. piesārņojumus. Jānodrošina teritorija ar piemērotas slodzes autoceļiem, jānodrošina notekūdeņu, kanalizācijas savākšana un attīrīšana, jārisina elektroapgādes, siltumapgādes, ūdensapgāde jautājumi. Veidojot industriālo parku, jāparedz arī “zaļās” zonas.

Derīgo izrakteņu ieguves vietu plānošana nodrošina teritorijas sakopšanu pēc saimnieciskās darbības veikšanas, pārdomātu ainavas veidošanu. Lai mazinātu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas, teritoriju sagatavo izmantošanai lauksaimniecībā vai mezsaimniecībā, rekreācijā, izveidojot ūdenstilpes vai izmantošanai citā veidā.

Ņemot vērā, ka ainavu uztvere katram indivīdam ir citāda, šis jautājums nevar tikt skatīts objektīvi. Saimnieciskās darbības veikšana Eiropas nozīmes aizsargājamajās dabas teritorijās (Natura 2000) pieļaujama, ja tā negatīvi neietekmē aizsargājamās teritorijas vai tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu (tai skaitā sociālu, ekonomisku) apmierināšanai.

Veicot saimniecisko darbību, nepieciešams ņemt vērā nevien jaunākās mūsdienu tehnoloģiju attīstības piedāvātās iespējas, bet arī rēķināties ar kultūrvēsturiskajiem apstākļiem. Veidojot skatu laukumus un torņus, jāparedz ērta piekļuve līdz tiem, iespēju robežās nodrošinot universālā dizaina principu ievērošanu, kā arī līdz šīm vietām jāveido infrastruktūra, organizējot apmeklētāju plūsmas. Iedzīvotāju apziņas un atbildības celšana par vides jautājumiem iespējama veicot informatīvas kampaņas, kā arī iesaistot teritorijas labiekārtošanas darbos.

Veicot jebkādu saimniecisko darbību, stingri jāievēro normatīvo aktu noteiktās prasības un ierobežojumi.

10. IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS MEHĀNISMI

Ņemot vērā dabas daudzveidību, kāda vērojama Salacgrīvas novada teritorijā, kā arī dabas apstākļus, kas piemēroti īpaši aizsargājamo augu, putnu un savvaļas dzīvnieku izvietošanai, iespējamai jaunu mikroliegumu rašanās. Īpašniekus, kuru saimniecisko darbību ierobežo mikroliegumu vai citu aizsargājamo teritoriju nodibināšana ir tiesīgi saņemt kompensāciju.

Ja sabiedrības vajadzībām paredzēts atsavināt nekustamo īpašumu vai tā daļu, īpašnieks ir tiesīgs saņemt kompensāciju. Salacgrīvas novada teritorijā šādi gadījumi iespējami, attīstot gājēju, velobraucēju u.c. transportlīdzekļu infrastruktūras uzlabošanu.

11. IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽAS IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Saimnieciskā darbība, kas tiek veikta Salacgrīvas novadā var ietekmēt vides stāvokli arī Igaunijas Republikā, tāpēc nepieciešamības gadījumā jārikojas „Līguma starp Latvijas Republikas valdību un Igaunijas Republikas valdību par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā” noteiktajā kārtībā.

Iespējamā ietekmi uz vidi pārrobežu kontekstā iespējama ūdens, gaisa, augsnes piesārņošanas rezultātā, kā arī tādu infrastruktūras objektu izbūvē kā dzelzceļš (Rail Baltica), osta (arī paplašināšana).

12. PAREDZĒTIE PASĀKUMI MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas monitoringa nepieciešamību nosaka MK noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitoringa mērķis ir iegūt informāciju par plānošanas procesa īstenošanas gaitu, sasniegtajiem rezultātiem, vides stāvokli.

Lai konstatētu Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2015.-2038.gadam un Salacgrīvas novada attīstības programmas 2015.-2021.gadam īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Salacgrīvas novada pašvaldībai, izmantojot valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, vismaz divas reizes plānošanas periodā (2018. un 2021.gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojam.

13. KOPSAVILKUMS

Salacgrīvas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatā analizēts vides stāvoklis un problēmas Salacgrīvas novadā. Tajā vērtēta plānoto darbību potenciālā ietekme uz vides stāvokli. Plānošanas dokumentos integrēts sabiedrības viedoklis par vēlamo Salacgrīvas novada attīstību.

Vides pārskats izstrādāts ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, Vides pārraudzības valsts biroja norādījumus, starptautiskos un nacionālos vides aizsardzības mērķus, ilgtspējīgas attīstības principus. Plānošanas dokumentos paredzēti pasākumi vides stāvokļa uzlabošanai.

Realizējot Salacgrīvas novada plānošanas dokumentus paredzamas gan pozitīvas, gan negatīvas ietekmes.

Kopumā Salacgrīvas novada plānošanas dokumenti nenonāk pretrunās ar vides un dabas aizsardzības mērķiem.

Izstrādājot Vides pārskatu secināts, ka plānošanas dokumentos paredzēto rīcību veikšana tiešā vai netiešā veidā ietekmēs vidi – ūdens, gaisa un augsnes kvalitāti, bioloģisko daudzveidību.

Ņemot vērā plānotās telpiskās izmaiņas Salacgrīvas novada teritorijā, iespējams, būs aktuāli kompensēšanas pasākumi, kas saistās ar dzelzceļa Rail Baltica izveidi, kā arī piemēroto dabas apstākļus dēļ jaunu mikroliegumu rašanās īpaši aizsargājamo augu, putnu un savvaļas dzīvnieku izvietošanai.

Veicot jebkādu saimniecisko darbību, stingri jāievēro normatīvo aktu noteiktās prasības un ierobežojumi, lai mazinātu negatīvo ietekmi uz apkārtējo vidi, sabiedrības drošību.

IZMANTOTIE AVOTI

Plānošanas un vides aizsardzības dokumenti:

Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020.gadam;

Ilgtērmiņa konceptuālais dokuments „Latvijas izaugsmes modelis: Cilvēks pirmajā vietā”;

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam;

Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes;

Vides politikas pamatnostādnes 2009.–2015.gadam;

Piekrastes telpiskās attīstības pamatnostādnes 2011.-2017.gadam

Plūdu riska novērtēšanas un pārvaldības nacionālā programma 2008.-2015.gadam

Integrētās augu aizsardzības politikas attīstības pamatnostādnēm 2009.-2015.gadam

Vides aizsardzības politikas plāns Latvijai

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam

Vides monitoringa programmas

Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas plāns

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam

Zemes politikas pamatnostādnes 2008. – 2014.gadam

Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija (2000.-2020.g.)

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma (2009.-2013.g.)

Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums(2005.-2025.g.)
Ainažu pilsētas ar lauku teritoriju sociāli ekonomiskās attīstības modelis;
Salacgrīvas pilsētas ar lauku teritoriju attīstības programma;
Salacgrīvas novada klimata pārmaiņu adaptācijas stratēģija;
Ainažu pilsētas un pagasta teritorijas plānojums;
Salacgrīvas pilsētas un pagasta teritorijas plānojums;
Liepupes pagasta teritorijas plānojums;
„Salacgrīvas novada jaunatnes politikas attīstības programma 2010. – 2014.gadam”. Limbažu novada Attīstības programma 2011 - 2017.gadam;
Limbažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.- 2030. gadam;
Alojas novada attīstības programma 2013. – 2019. gadam;
Alojas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam.

Starptautiskās direktīvas, konvencijas:

Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija
Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem”
Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību
Bernes konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību
Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību
Eiropas Padomes direktīvas [92/43/EEK](#) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību
Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā
Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību
Konvenciju par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi jeb Ramsāres konvencija
ANO konvencija „Par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu”
ANO konvencija “Par cīņu pret pārtuksnešošanu/zemes degradāciju valstīs, kurās novērojami ievērojami sausuma periodi un/vai pārtuksnešošanās, jo īpaši Āfrikā”
Eiropas Padomes Direktīva 1975/442/EEK par atkritumiem un Eiropas Padomes Direktīva 91/689/EEC par bīstamajiem atkritumiem
Eiropas Padomes Direktīva 96/61/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu
Ilgspējīgas attīstības stratēģija (Gēteborgas stratēģija)
Eiropas ainavu konvencija

Latvijas Republikas likumi:

Attīstības plānošanas sistēmas likums
Teritorijas attīstības plānošanas likums
Aizsargjoslu likums
Atkritumu apsaimniekošanas likums
Dabas resursu nodokļa likums
Ūdens apsaimniekošanas likums
Sugu un biotopu aizsardzības likums
Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums
Likums „Par piesārņojumu”
Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”
Likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu”
Likums par ostām
Likums „Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu”

Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi:

- Nr.834 (pieņemts 23.12.2014.) „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem”
- Nr.38 (pieņemts 10.01.2012.) „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība”
- Nr.124 (pieņemts 10.02.2009.) „Dabas lieguma “Randu pļavas” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.157 (pieņemts 23.03.2004.) „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”
- Nr.228 (pieņemts 10.03.2009.) „Dabas parka “Salacas ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.254 (pieņemts 24.03.2009.) „Dabas lieguma “Vitrupes ieleja” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.264 (pieņemts 16.03.2010.) „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.303 (pieņemts 19.04.2011.) „Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.483 (pieņemts 20.11.2001.) „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtība”
- Nr.512 (pieņemts 07.07.2008.) „Dabas lieguma “Vidzemes akmeņainā jūrmala” individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”
- Nr.571 (pieņemts 01.08.2006.) „Par Enerģētikas attīstības pamatnostādņem 2007.–2016.gadam”
- Nr.858 (pieņemts 19.10.2004.) „Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību”,
- Nr.16 (pieņemts 07.01.2014.) „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”
- Nr.724 (pieņemts 25.11.2014.) „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”
- Nr.628 (pieņemts 14.10.2014.) „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”
- Nr.804 (pieņemts 25.10.2005.) „Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem”
- Nr.1082 (pieņemts 30.11.2010.) „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”
- Nr.1290 (pieņemts 03.11.2009.) „Noteikumi par gaisa kvalitāti”

Publikācijas un nepublicētie materiāli:

Valsts meža dienesta Meža statistika CD

Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes dati

Valsts vides dienesta statistikas dati

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas datu bāze

Valsts zemes dienesta statistikas dati

Veselības inspekcijas statistikas dati

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta BIOR sniegtie dati

Eberhards G., Lapinskis J., Baltijas jūras Latvijas krasta procesi. Atlants. Processes of the Latvian Cost of the Baltic Sea. Atlas. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds., 2008., 64 lpp.

Pielikumi

- Pielikums NR1. Gaisa piesārņojums 2010.gadā
- Pielikums NR2. Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas
- Pielikums NR3. Dižkoki, potenciāli dižkoki, reti svešzemju sugas koki, kultūrvēsturiski koki
- Pielikums NR4. Vidējais vēja ātrums Latvijas teritorijā
- Pielikums NR5. 2013.gada krājumu bilancē iekļauto derīgo izrakteņu atradņu izvietojuma karte

Salacgrīvas novada domes priekšsēdētājs

Dagnis Straubergs

PIELIKUMS NR.1

Gaisa piesārņojums 2010.gadā

Piesārņojuma darības atļaujas/apiecinājuma kategorija	Piesārņotātie ogļūdeņraži ar C12-C19	Sodrēji (tehniskais ogleklis)	Fenols	Acetons (dimetilketons)	Baldriānskābe	Amonjaks	Vanādija pentoksīds	Gaistošie organiskie savienojumi (GOS)	Petroleja	Benzīns	PM2,5 [ii]	PM10[i]	Cietās izkliedētās daļiņas	Sēra dioksīds	Oglekļa dioksīds	Oglekļa oksīds	Sēra dioksīds	Slāpekļa oksīdi (NOx)	Slāpekļa dioksīds	
'GRANDEG' SIA												0,159689			0,67391	0,067272				B
Kr. Valdemāra Ainažu pamatskola												0,376			0,4725	0,1733				B
'BĒRNU PSIHONEIR OLOĢISKĀ SLIMNĪCA 'AINAŽI' VSIA													0,010796	0,00194	141,44	0,02699	0,1079			C
'NESTE LATVIJA' SIA, DUS Ainažos									0,1022	0,0862										B
'Dandijs un Bo' Zvejnieka IU												10,53								B
'LIEPUPES PAGASTA PADOME'													0,7673		2,0925	0,7673				C

'SALACGRĪVAS PILSĒTAS AR LAUKU TERITORIJU DOME', k/m Sporta 8		0,4383	0,0015	0,1095	57,33		0,0438				0,0027									B
Salacgrīvas pils ar l.t. domes pašv. aģentūra 'Salacgrīvas komunālie pakalpojumi', katlu māja		0,2326		0,6343			0,5051													C
'VIDZEMES NAMS 7', DzīKS, KM Tīrgus iela		0,9825		1,2				0,3875												C
Salacgrīvas pils.ar l.t.domes pašv. aģentūra 'Salacgrīvas komunālie pakalpojumi', katlu māja Smilšu 1		0,2653		0,7236			1,1524													C
'VIDZEMES CEĻI' valsts AS, filiāle "Limbažu 19. C P" Salacgrīvas iecirknis		0,08		0,22			0,073													C
'LUKOIL BALTĪJA R' SIA, DUS Vidzemes 29									0,0232	0,0218										C
'BRĪVAIS VILNIS' AS	17,6132		1,3272	74,4328	722,0906		32,67	2,7889		0,0007		0,0118	1,736	0,383	4,7013	0,1517	4,2373	0,0094		B
'SALACAS TERMINĀLS' SIA							2,7989	639,3833	0,26734											B

'SALACGRĪ VA NORD TERMINĀL S' SIA								0,17363													B
'LATVIJA STATOIL' SIA, DUS										0,0502	0,0205										B
'AKRS' SIA																					C
Salacgrīvas pils.ar l.t.domes pašv.aģentūr a 'Salacgrīvas komunālie pakalpojumi', Kuiviži	0,3247			0,3889				0,2243													C
KUBIKMET RS' SIA	6,095			7,566			3,538														C

Gaisa piesārņotāji 2010.gadā
37

PIELIKUMS NR.2

Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas

Nosaukums	Administratīvā teritorija	Iemesls	Vielas nosaukums	Piesārņota/ potenciāli piesārņota
Ainažu agroserviss	Ainaži		OGĻŪDENRAŽI (naftas produkti)	Potenciāli piesārņota vieta
Akciju sabiedrība „Brīvais vilnis”	Salacgrīva	B kategorijas uzņēmums		Vieta nav potenciāli piesārņota
SIA "Linko Lat" DUS, Salacgrīva	Salacgrīva	Gruntsūdens piesārņots ar naftas produktiem	OGĻŪDENRAŽI (naftas produkti)	Piesārņota vieta
Bijusī ķīmikāliju noliktava "Vārpiņas"	Salacgrīvas pagasts	Iespējams grunts piesārņojums	Agroķīmijas produktu atkritumi	Potenciāli piesārņota vieta
Bijusī minerālmēslu noliktava "Akmeņi"	Salacgrīvas pagasts	Iespējams piesārņojums ar agroķīmikālijām	Agroķīmijas produktu atkritumi	Potenciāli piesārņota vieta
Bijusī ķīmisko vielu noliktava Korģenē	Salacgrīvas pagasts	Iespējams piesārņojums ar agroķīmikālijām	Agroķīmijas produktu atkritumi	Potenciāli piesārņota vieta
Bijusī ķīmikāliju noliktava "Centrs"	Salacgrīvas pagasts	Iespējams piesārņojums ar agroķīmikālijām	Agroķīmijas produktu atkritumi	Potenciāli piesārņota vieta
Bijušais mehāniskais sektors un degvielas noliktava Svēteciemā	Salacgrīvas pagasts	Iespējams grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem	OGĻŪDENRAŽI (naftas produkti)	Potenciāli piesārņota vieta
Bijusī ķīmisko vielu novietne "Brēdiķi"	Salacgrīvas pagasts	Iespējams piesārņojums ar agroķīmikālijām	Agroķīmijas produktu atkritumi	Potenciāli piesārņota vieta

Bijusī katlu māja Korģenē	Salacgrīvas pagasts	Iespējams piesārņojums ar naftas produktiem	OĢĻŪDENRAŽI (naftas produkti)	Potenciāli piesārņota vieta
Bijusī degvielas noliktava Lauvās	Salacgrīvas pagasts	Iespējams grunts un gruntsūdens piesārņojums ar naftas produktiem	OĢĻŪDENRAŽI (naftas produkti)	Potenciāli piesārņota vieta
Stienūžu atkritumu izgāztuve	Salacgrīvas pagasts	Nepieciešama izpēte	Sadzīves un tiem līdzīgi (mājsaimniecības) atkritumi	Potenciāli piesārņota vieta

Piesārņotās vietas

PIELIKUMS NR.3

Dižkoki, potenciāli dižkoki, reti svešzemju sugas koki, kultūrvēsturiski koki

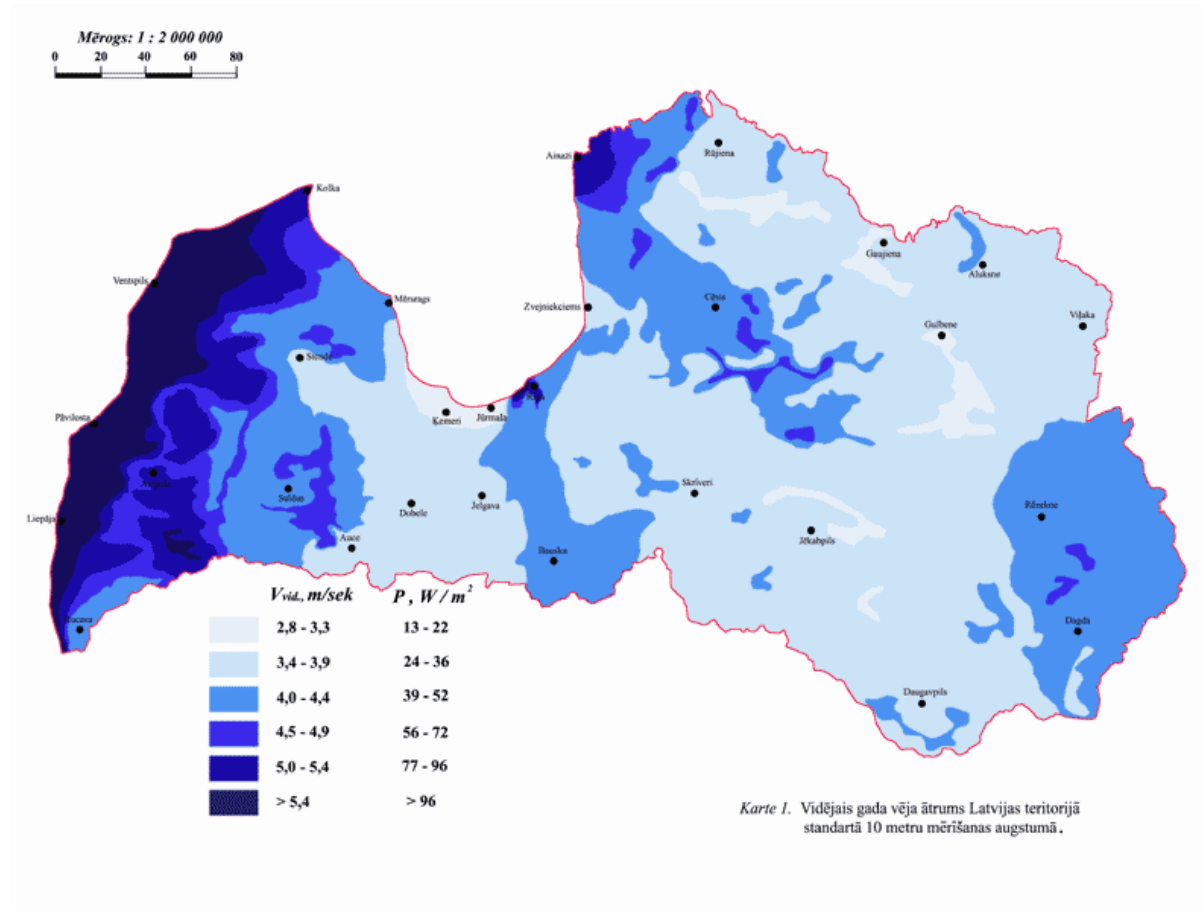
Atrašanās vieta	Apkārtmērs, m	Augstums, m
"Vētras", Jaunmuiža	3,62	22
Ēkāju mežā 60 m Z no bij. Ēkāju mežsargmājām, pļavas malā.	4,90	25,1
Ēkāju mežā 100 m R no bij. Ēkāju mežsargmājām, pie ceļa uz grants karjeru.	4,85	22,9
Surču ciemā 600 m ZR no Ainažu - Valmieras ceļa, ceļmalā starp Līčiem un Gobzemēm	1,47	16,5
Duntē, 100 m ZR no Vīgantiem.	4,10	13,80
Liepupes parks, SE no pils aiz gravas	4,30	17,00
650 m DA no Mētakas muižas, D no Limbažu - Tūjas lielceļa.	5,03	33,00
Liepupe, 700m SE no pils, Liepupes labajā krastā, upītes kraujas augšpusē.	6,68	21,90
Pie Ķirejām.	6,50	22,70
500 m D no Vecstārstiem, mežā.	5,44	29,00
Duntes muižā, 50 m R no Gāršām.	6,56	27,00
Duntes muižā, 75 m R no Gāršām.	5,74	31,00
Ķurmragā, 230 m A no Kalna Virlapiem.	5,50	23,00
Ķurmragā, 340 m ZA no Kalna Virlapiem.	5,35	18,00

Ķurmragā, 200 m ZA no Kalna Virlapiem.	5,35	22,00
850 m A no Vecmuižas, 50 m A no Ozolkalniem, Z no Tūjas - Limbažu šosejas.	5,70	20,00
1 km R no Liepupes baznīcas, Liepupes l.krastā iepretī Ličiem.	5,12	22,50
Liepupes - Limbažu ceļa kr.pusē, Porku pagalmā.	4,46	25,00
Pie Aļņu un Roņu mājām	2,88	19,00
Pie Aļņu un Roņu mājām (2 km R no Dantes muižas, 15 m ZR no Roņiem, 100 m no jūras krasta).	3,35	13,50
Pie Aļņu un Roņu mājām	2,85	18,00
Pie Aļņu un Roņu mājām (2 km R no Dantes muižas, 40 m R no Roņiem, 70 m no jūras krasta).	3,23	14,00
Liepupes mežn. Zaķupītes labais krasts. 400m no Vecmuižas autobusa pieturas uz Rīgas pusi. 175m uz E egļu dumbrājs ar pāreju uz vēri	3,67	29,00
Mežmuiža (bijušais 138.kv.) no autobusa pieturas Muzejs 40m celiņš pa kreisi. Uz W 400m garām sarkanai pirtiņai	3,51	26,00
Tūjas - Lembužu ceļā pie Zušu mājām. 40 m no jūras kāpas malā pie takas uz jūru.	3,22	17,00
Aļņi	3,66	27,00
1,6 km R no Dantes muižas, 10 m R no Roņiem, 70 m no jūras krasta.	4,33	24,00
400 m ZR no Ataugām, 50 m no jūras krasta.	0,91	9,00
Liepupe, pie pagasta nama	3,20	25,50
Liepupes līkumā pie Rūjām.	2,84	25,00

Duntes muižā, 100 m ZRR no Gāršām.	4,86	28,00
1,4 km ZZA no Tūjas muižas, 150 m DA no Bērzkalniem, Tiniņkalnā pie Tūjas - Limbažu ceļa.	4,82	18,00
350 m D no Prinkām, Liepupes ielejā.	4,97	17,00
Ķurmragā, 270 m ZA no Kalna Virlapiem.	4,30	22,00
Ķurmragā, 200 m ZA no Kalna Virlapiem.	4,08	21,00
Ķurmragā, 360 m ZA no Kalna Virlapiem.	3,97	19,50
Duntē, 100 m R no Sostiņiem.	4,50	18,00
Limbažu - Tūjas lielceļa Z pusē pie Līdumniekiem.	4,19	18,50
Pie vecās Duntes skolas, Krogkanģu pagalmā.	4,23	22,50
250 m D no Prinkām, Liepupes ielejas malā.	3,35	26,00
100 m DA no Liepupes baznīcas, pie Liepupes mācītājmuižas.	3,58	24,00
Starp Aļņu un Roņu mājām jūras kāpā	2,77	12,00
2 km R no Duntes muižas, 6 m R no Roņiem, 100 m no jūras krasta.	2,90	15,00
1 km Z no Siliņiem, 70 m R no Tallinas šosejas, meža ceļa malā.	2,93	31,00
850 m A no Vecmižas, 150 m ZA no Ozolkalniem.	2,81	9,00
Svētupes l.krastā, 50 m DA no Vedamurgām.	3,3	22,5
Zonepes Jaunagu pagalmā, 18 m D no pamestās mājas.	1,25	17,3

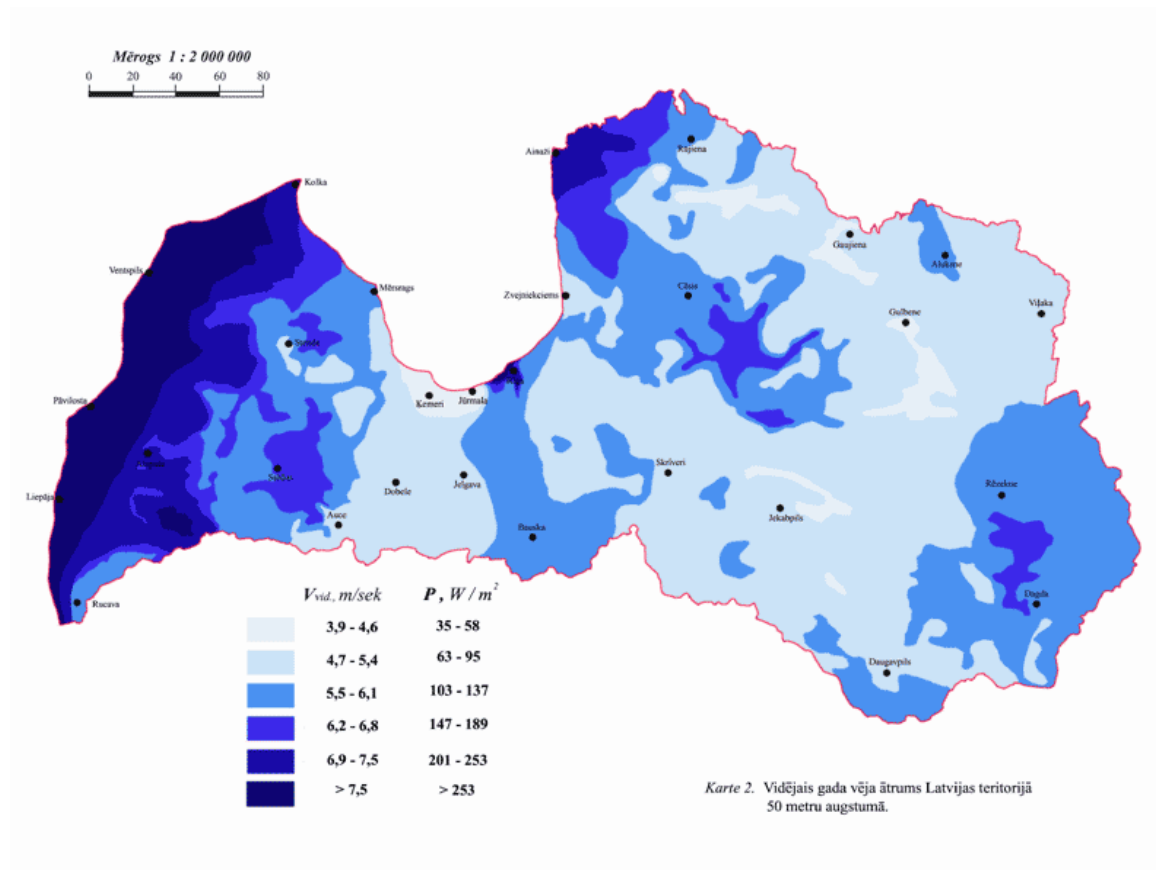
Kutkāju ragā, ceļmalā starp Dzeņiem un Jūriņām, 800 m DDR no Dzeņiem.	2,98	25,3
Zonepes Jaunagu dārza malā, 50 m ZA no pamestās mājas.	0.88	13,6

PIELIKUMS NR.4

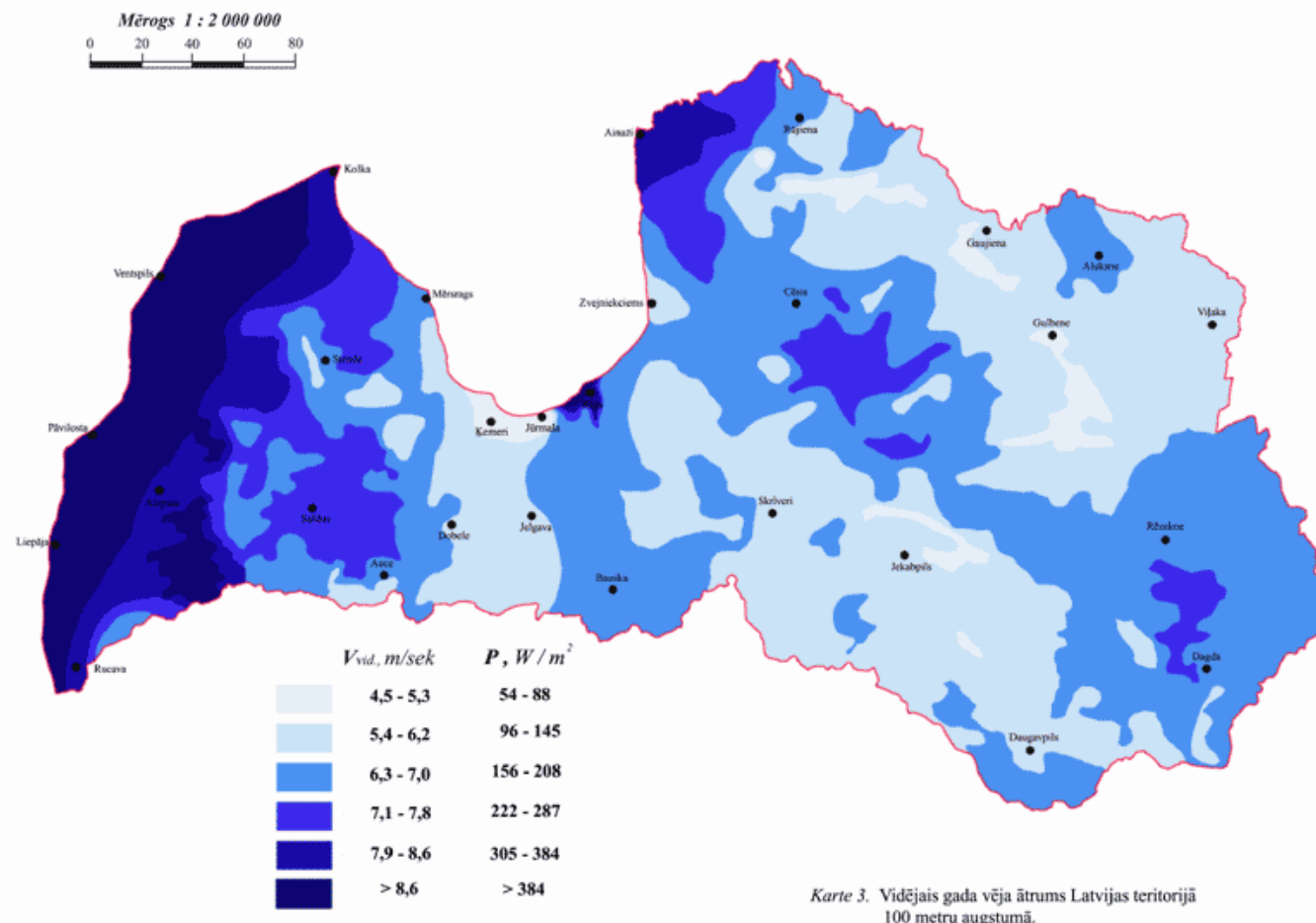
Vidējais gada vēja ātrums Latvijas teritorijā standartā 10 metru mērīšanas augstumā²⁸

²⁸ www.windenergy.lv sniegtā informācija
<http://www.windenergy.lv/karte.html>

Vidējais gada vēja ātrums Latvijas teritorijā standartā 50 metru mērīšanas augstumā²⁹

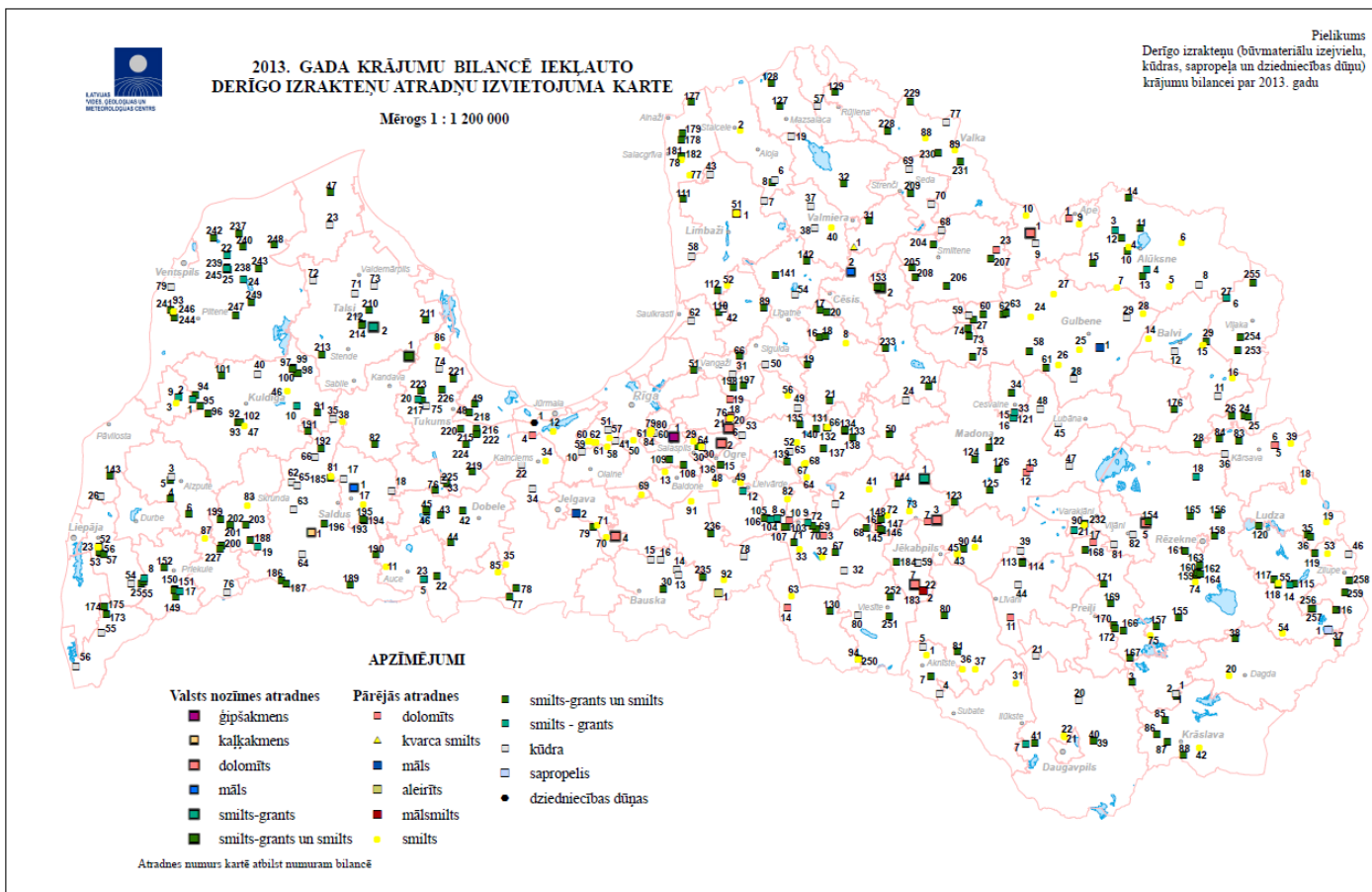
²⁹ /www.windenergy.lv sniegtā informācija
<http://www.windenergy.lv/karte.html>

Vidējais gada vēja ātrums Latvijas teritorijā standartā 100 metru mērīšanas augstumā³⁰

³⁰ www.windenergy.lv sniegtā informācija
<http://www.windenergy.lv/karte.html>

PIELIKUMS NR.5

2013.gada krājumu bilanciē iekļauto derīgo izrakteņu atradņu izvietojuma karte³¹

³¹ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
Derīgo izrakteņu krājumu bilanciē dati par 2013.gadu